

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Sairaus-, terveys- ja potilastoiminta

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

De föreslagna ändringarna innehåller flera positiva delar. Det är viktigt att välfärdsområdet även i fortsättningen stöder organisationernas verksamhetsförutsättningar, eftersom organisationerna har en central roll i att främja välfärd, hälsa, delaktighet och kamratstöd. Särskilt patient- och diagnosföreningar når ofta personer som annars kan bli ensamma med sin sjukdom eller livssituation.

Det är positivt att det allmänna verksamhetsstödet riktas till lokal verksamhet och frivilligverksamhet. För små lokala föreningar är även mindre understöd viktiga, eftersom de möjliggör träffar, kamratstöd, rekreation, informationstillfällen och verksamhet nära medlemmarna och målgruppen. Det är också positivt att partnerskapsunderstöd föreslås kunna beviljas för två år i taget, eftersom det ger bättre kontinuitet och minskar osäkerheten i planeringen.

Vi vill ändå särskilt lyfta fram en allvarlig oro gällande principen att den verksamhet som får understöd ska vara avgiftsfri för deltagarna och öppen för målgruppen utan krav på medlemskap. För en liten lokal patient- och hälsoförening fungerar detta i praktiken mycket begränsat. Vår förenings verksamhet bygger på medlemskap, medlemsavgifter, frivilligarbete och på att föreningen enligt sina stadgar ordnar verksamhet för sina medlemmar och sin målgrupp. Om understödd verksamhet inte får förutsätta medlemskap och inte heller får innehålla deltagaravgifter, begränsas våra möjligheter att ordna verksamhet mycket kraftigt. Vi kan i praktiken endast ordna mycket begränsad avgiftsfri och öppen verksamhet, såsom enskilda föreläsningar eller informationstillfällen. Däremot är det svårt eller omöjligt att ordna till exempel rekreationsdagar, motionsverksamhet, må

bra-dagar, utfärder, teaterresor, gemensamma måltider, transporter eller annan verksamhet som medför kostnader, om inga deltagaravgifter får tas ut och verksamheten samtidigt ska vara helt öppen även för icke-medlemmar.

Detta strider också mot föreningens grundläggande verksamhetslogik och stadgar, där medlemskapet är en central del av verksamheten. Medlemsavgiften är inte bara en finansieringsform, utan också ett sätt att höra till föreningen, delta i föreningens verksamhet och stöda föreningens fortsatta arbete.

Medlemskapet har också en viktig praktisk och social betydelse. Genom medlemskapet lär föreningen känna sina medlemmar och deras behov. Det ger föreningen möjlighet att kommunicera direkt med målgruppen, informera om verksamhet, följa upp deltagande och vid behov också ge individuellt stöd, vägledning och kontakt. Detta är särskilt viktigt i patient- och hälsoföreningar, där många medlemmar lever med långvarig sjukdom, funktionsnedsättning eller en belastande livssituation.

Om verksamheten inte får bygga på medlemskap försvagas denna kontakt till målgruppen. Då blir föreningens roll lätt mer tillfällig och opersonlig, i stället för att vara ett långsiktigt stöd och en trygg gemenskap. För vår förening är medlemskapet därför en central del av hur vi kan främja välfärd, hälsa och delaktighet i praktiken.

Vi anser därför att principen bör ändras eller åtminstone preciseras. Det bör vara möjligt att bevilja understöd även för verksamhet som i första hand riktar sig till föreningens medlemmar och målgrupp, och där en skälig deltagaravgift kan tas ut för att täcka en del av kostnaderna. Annars riskerar principen att försvaga just den lokala föreningsverksamhet som välfärdsområdet säger sig vilja stöda.

Vi understöder målet att främja tillgänglighet och jämlikhet, men detta får inte tolkas så strikt att små föreningar i praktiken förlorar möjligheten att ordna verksamhet. För små föreningar är det inte realistiskt att all verksamhet ska vara avgiftsfri och öppen utan medlemskap. Följden kan bli att verksamheten minskar i stället för att utvecklas.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Principerna stöder i viss mån organisationernas möjligheter att genomföra regional organisationsverksamhet, eftersom de betonar verksamhet som främjar välfärd och hälsa i Västra Nyland och eftersom verksamhet i en eller flera kommuner kan omfattas av understöd. Det är viktigt att också verksamhet som ordnas lokalt i olika delar av välfärdsområdet ses som en del av den regionala helheten.

Vår förening har redan verksamhet i Hangö och Raseborg. Samtidigt ser vi ett behov av att utveckla och utvidga verksamheten så att den också kan komma närmare medlemmar och målgrupper i andra delar av området, till exempel i Ingå. Detta är viktigt eftersom många av våra medlemmar är långtidssjuka, äldre eller har nedsatt funktionsförmåga. För dem kan långa avstånd vara ett hinder för att delta i verksamhet, även om verksamheten i sig är öppen och välplanerad.

För en patient- och hälsoförening är närhet till verksamheten mycket viktig. Regional verksamhet betyder därför inte endast stora gemensamma evenemang på en ort, utan också att föreningen försöker nå människor i flera kommuner och ordna verksamhet närmare dem som behöver stöd. Kamrattstöd, information, motionsverksamhet, rekreation och social gemenskap behöver finnas på rimligt avstånd från målgruppen.

Samtidigt innebär regional verksamhet större utmaningar för en liten förening. Det kräver mer planering, mer kommunikation, fler frivilliga, lokaler på flera orter, eventuella transporter och större kostnader. Att utvidga verksamheten till nya orter är därför inte möjligt utan tillräckligt stöd och tillräcklig flexibilitet i understödsprinciperna.

Det är positivt att utvecklingsunderstödet kan användas för att utveckla och utvidga verksamhetsmodeller regionalt. Samtidigt är det viktigt att utveckling inte endast ses som nya projekt, utan också som ett sätt att bygga upp regelbunden och långsiktig verksamhet på flera orter. För vår förening handlar regional utveckling om att stegvis kunna stärka verksamheten i Hangö och Raseborg samt utreda och utveckla möjligheterna att ordna verksamhet närmare medlemmarna också i Ingå.

Principerna bör därför beakta att små föreningar kan ha regional betydelse även om verksamheten byggs upp lokalt, steg för steg och med frivilliga krafter. En förening som verkar i flera kommuner behöver inte bara projektstöd, utan också stöd för den grundläggande verksamheten som gör den regionala närvaron möjlig.

Vi vill också lyfta fram att kravet på avgiftsfri och helt öppen verksamhet utan medlemskap kan försvåra just regional verksamhet. När verksamhet ordnas på flera orter uppstår kostnader för lokaler, resor, transporter, material, måltider och praktiska arrangemang. Om föreningen inte får kombinera understöd med medlemsavgifter och skäliga deltagaravgifter blir det mycket svårt att genomföra och utvidga verksamheten i praktiken.

Vi anser därför att principerna bör stöda både lokal närvaro och regional utveckling. För små patient- och hälsoföreningar bör det vara möjligt att få stöd för verksamhet som ordnas i flera kommuner, även om verksamheten riktas till föreningens medlemmar och målgrupp och även om en skälig deltagaravgift behöver tas ut för att täcka en del av kostnaderna. Annars finns en risk att regional verksamhet endast blir möjlig för större organisationer med större ekonomiska och administrativa resurser.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Den föreslagna poängsättningen kan göra bedömningen av ansökningarna tydligare och mer enhetlig. Det är positivt att kriterierna tar upp samarbete, koppling till välfärdsområdets strategi och välfärdsplan, verksamhetens tillgänglighet, uppföljning av resultat och kommunikation till målgruppen.

Samtidigt bör poängsättningen tillämpas så att den inte missgynnar små föreningar. Små föreningar kan ha mycket värdefull verksamhet och stor betydelse för en mindre eller särskild målgrupp, även om verksamheten inte har omfattande servicekedjor, stora nätverk eller avancerade mätmetoder. Verksamhetens kvalitet och betydelse för målgruppen bör väga tungt, inte enbart omfattningen av administration, dokumentation eller digital kommunikation.

Kriteriet om samarbete med välfärdsområdet bör också bedömas med försiktighet. Alla föreningar har inte haft samma möjlighet att bygga upp ett nära samarbete med välfärdsområdet, särskilt inte små lokala föreningar. Avsaknad av etablerat samarbete betyder inte att verksamheten saknar betydelse för välfärd och hälsa. För många patient- och hälsoföreningar sker det viktiga arbetet nära människorna, genom kamratstöd, information, motionsverksamhet, rekreation och personlig kontakt.

När det gäller kommunikation är det bra att uppmuntra till användning av Lähellä.fi och Servicedatalagret. Vår förening har uppgifter på Lähellä.fi och vi ser värdet av gemensamma informationskanaler. Samtidigt är vår erfarenhet att endast en liten del av vår målgrupp hittar föreningens verksamhet via dessa kanaler. Därför är det nödvändigt att föreningen också använder andra kommunikationssätt för att nå målgruppen.

Många av våra medlemmar och personer i målgruppen nås bättre genom medlemsbrev, e-post, telefonkontakt, sociala medier, föreningens egna informationskanaler, lokala nätverk, tidningsannonser, personlig kontakt och information i samband med verksamhet. För patient- och hälsoföreningar är kommunikationen ofta mer än allmän information. Den handlar också om att upprätthålla kontakt med medlemmarna, känna till deras behov, påminna om verksamhet och skapa trygghet för personer som kan ha sjukdom, nedsatt ork eller svårigheter att själva söka information digitalt.

Vi anser därför att användningen av Lähellä.fi och Servicedatalagret inte bör vara avgörande för poängsättningen. Det viktiga bör vara om kommunikationen i praktiken når målgruppen. Föreningar bör kunna visa detta också genom andra fungerande kommunikationssätt, särskilt när målgruppen inte i tillräcklig grad använder eller hittar information via digitala plattformar.

Vi anser att poängsättningen är ett användbart verktyg om den används som stöd för en helhetsbedömning. Den bör inte bli för mekanisk. Bedömningen bör alltid beakta föreningens storlek, målgrupp, lokala betydelse, frivilligarbete och de faktiska effekterna för människors hälsa, välfärd och delaktighet.

I poängsättningen bör det också beaktas att medlemsbaserad verksamhet inte automatiskt är mindre tillgänglig eller mindre betydelsefull. Tvärtom kan medlemskapet vara det som gör det möjligt för föreningen att nå målgruppen, hålla kontakt, erbjuda kontinuitet och ge stöd över tid. Detta är en viktig del av patient- och hälsoföreningarnas förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Protokollsutdrag VN Reumaförening rf.pdf](#)

Lundström-Leino Hillevi
Västra Nylands Reumaförening rf

Eklöf Ulrika
Västra Nylands Reumaförening rf

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

-

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Yleisavustuksen muuttaminen yleiseksi toimintatueksi ja sen kohdistaminen erityisesti paikallisesti toteutuvaan järjestötoimintaan tai alueella toteutettavaan vapaaehtoistoimintaan on hyvä ja tarpeellinen muutos pienempien järjestöjen näkökulmasta. Monissa alueen kunnissa toimii paikallisiin tarpeisiin vastaavia, merkityksellistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekeviä järjestöjä, joiden tukeminen alueellisesti kattavan ja monipuolisesti väestön hyvinvointia edistävän toiminnan varmistamiseksi on tärkeää. Toivottavaa on, että yleisen toimintatuen hakemiseen ja raportointiin liittyvät käytännöt tulevat olemaan selkeitä ja mahdollisimman helppoja, jotta pienten yhdistysten rajalliset resurssit tosiasiallisesti riittävät avustusten hakemiseen.

Mahdollisuus myöntää kumppanuusavustusta jatkossa kahdeksi vuodeksi kerrallaan lisännee avustusta saavien järjestöjen mahdollisuuksia pitkäjänteisempään, suunnitelmallisempaan ja tavoitteellisempaan työhön. Tämä on erittäin tärkeää tilanteessa, jossa kansallisen tason avustusleikkaukset vaarantavat järjestöjen toimintaedellytyksiä.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Yleiset avustusten myöntämisperiaatteet ovat selkeät ja varmistavat avustusten kohdentumisen hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta ja turvallisuutta tukevaan ja kaikille avoimeen järjestötoimintaan.

Myöntämisperiaatteiden kohdan 10, "Avustusta ei myönnetä järjestölle, jonka päätehtävä on uskonnollisen tai puoluepoliittisen toiminnan harjoittaminen", osalta tulisi ottaa huomioon se, että monet uskonnolliset järjestöt toteuttavat osana toimintaansa väestön hyvinvoinnin kannalta erittäin merkityksellistä ruoka-aputoimintaa. Mikäli tämä myöntämisperiaate estää tällaisen järjestötoiminnan tukemisen, tulisi sitä muuttaa.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Avustushakemusten pisteytyskriteerit lisäävät arvioinnin avoimuutta ja tukevat päätösehdotusten perustelua. Lisäksi ne ohjaavat järjestöjä tekemään yhteistyötä muiden järjestöjen ja yhdyspintojen kanssa, kehittämään toimintaansa ja sen tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointia sekä viestimään toiminnastaan saavutettavasti.

Toisaalta kriteerit voivat asettaa pienet, vapaaehtoisvoimin toimivat paikallisjärjestöt eriarvoiseen asemaan isompien, ammattimaisesti toimivien järjestöjen kanssa. Säännöllinen yhteistyö useiden eri toimijoiden (muut järjestöt ja hyvinvointialue, usein myös oma kunta) ja yhteisvastuullisesti muiden järjestöjen kanssa toteutettava toiminta voi resurssisyistä olla liian vaativa kriteeri pienille paikallisjärjestöille. Monella paikallisyhdistyksellä myös viestintään ja toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden seurantaan käytettävissä olevat resurssit ja työkalut ovat isoja yhdistyksiä vähäisempiä.

Yhtenä vaihtoehtona voisi olla yleisen toimintatuen hakemusten arvioimiseksi laadittavat, hieman muista avustusmuodoista poikkeavat kriteerit. Niissä pisteytysasteikon skaala voisi olla kapeampi ja nykyisten kriteerien rinnalle voisi nostaa esimerkiksi toiminnan sijoittumisen kyliin ja haja-asutusalueille kuntien ja kaupunkien keskusta-alueiden sijaan, avustettavan toiminnan kohdentumisen haavoittuvimmassa asemassa olevien väestöryhmien tukemiseen ja paikallisesti kohderyhmän saavuttava viestintä valtakunnallisten verkkoalustojen rinnalla.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Lohjan kaupungin lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen esityksestä järjestöavustusten myöntämisen periaatteista.pdf](#)

Repola Johanna
Lohjan kaupunki

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Lapset ja perheet

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Äimä ry kiittää mahdollisuudesta lausua tähän kokonaisuuteen.

Ehdotettu avustuslajijako on selkeä. Yleisavustuksen ehdotettu muutos yleiseksi toimintatueksi, jota kohdennetaan yhden tai muutaman kunnan alueella vapaaehtois pohjalta toimivien järjestöjen tukemiseen, vahvistaa hyvin pienten järjestöjen toimintaedellytyksiä. On kuitenkin hyvin toivottavaa, että tällaisen avustuksen hallinnosta ja etenkin raportoinnista tehdään riittävän kevyt. Avustuksen saajiksi kaavailtuilla pienillä toimijoilla on usein melko vähäiset hallinnolliset resurssit ja kaikki raportointiin sekä kovin kattavaan tuloksellisuuden seurantaan menevät vapaaehtoistyön tunnit ovat poissa itse toiminnasta.

On hyvä myös huomioida, että hyvinvointialueen ja kuntien on syytä selkiyttää, mikä on hyvinvointialueen ja alueen kuntien järjestöavustusten keskinäinen työnjako, etteivät ne avusta päällekkäistä toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Jos rajausta ei tehdä, järjestöt hakevat avustuksia molemmilta tahoilta samaan toimintaan etenkin, jos on epäselvyyttä mitä kunkin järjestön kannattaisi hakea. Tämä kasvattaa väistämättä hakemusten käsittelyyn tarvittavaa työpanosta kunnissa ja hyvinvointialueilla.

Yleisavustuksen rajaaminen voi selkiyttää myös kumppanuusavusta ja sitä, miten hyvinvointialue näkee ammattilaisten ja vapaaehtoisten työpanosta yhdistävät järjestöt kumppaninaan. Yleisavustuksen muuttuessa aiemmin yleisavustusta saaneet järjestöt tulevat hakemaan

kumppanuusavustusta, koska eivät täytä yleisen toimintatuen kriteerejä. Nämä järjestöt tuovat usein mukanaan myös STEA-rahoitusta Länsi-Uudellemaalle ja ne voivat toimia laaja-alaisesti yhteistyössä LUVN:n kanssa ja monin tavoin LUVN:in strategian mukaisesti eri portailla alueen tukena, kunhan hyvinvointialueella järjestetään toimivat rakenteet järjestöjen työn mukaan ottamiseksi.

Kehittämisyhteistyö voi mahdollistaa uusia toimintamalleja, innovaatioita ja hyvien käytäntöjen laajentamista. Tämä on erittäin kannatettavaa ja voi toimia erinomaisesti etenkin sellaisessa tilanteessa, kun alueella käynnistetään jollain muulla alueella toimivaksi ja kustannustehokkaaksi ratkaisuksi todettua toimintaa. On kuitenkin hyvä luoda tällaiseen selkeä väylä siirtyä sitten kumppanuusavustuksen puolelle, ettei hyvässä vauhdissa oleva tuloksellinen toiminto sitten tipahda pois avustettavista sen vuoksi että kehittämisvaihe on ohi mutta muutakaan avustusta ei ole saatavilla. Tämä on entistä tärkeämpää nyt, kun STEA-rahoituksia leikataan ja uusia toimintoja ei ole voitu käynnistää sillä rahoituksella, joten hyvinvointialueiden rooli toimivien käytäntöjen rahoituksessa alueen asukkaiden tueksi korostuu.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Erittäin kannatettavana Äimä ry pitää kumppanuusavustusten mahdollisuutta tulla myönnettyiksi kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Tämä antaa järjestöille paremmin ennakoitavan tilanteen ja mahdollisuuden löytää alueella parhaiten tavoittavat käytännöt, jotka vaativat toisinaan hieman kokeilu-aikaa toimivimman tavan löytämiseen. Kahden vuoden aikana ehdittäisiin saada toiminto hyvinvointialueen omiin tarpeisiin räätälöitynä käyntiin ja toiminnan vaikuttavuustietoa ehtii paremmin kertyä. Käytäntö myös vähentäisi hallinnollista työtä.

Äimä ry pitää järjestöavustusten myöntämisperiaatteita yleisesti hyvinä ja kannatettavina. Ainoa kohta, mikä meidän toimintaamme ajatellen aiheuttaa hieman pohtimista on tuo periaatteen 4 jälkimmäinen lause ”digitaalisin välinein toteutettu toiminta tavoittaa laajemmin alueen väestöä”. Äimä ry tekee koulutettujen vapaaehtoisten avulla vertaistukea raskauden aikaan ahdistukseen/masennukseen, synnytyksen jälkeiseen masennukseen ja vauva-ajan psykoosiin sairastuneille äideille. Kaikki toimintamme on kohderyhmälle avointa ja maksutonta. Tavoitamme äitejä hyvin herkässä vaiheessa, kukaanhan ei kuvittele, että nämä sairaudet omalle kohdalleen tulisivat, vaikka jopa joka 5. sairastuu synnytyksen jälkeiseen masennukseen. Sairausten osuessa kohdalle monet hakevat tutkittua tietoa ja myös rohkaisua puhua ääneen tuntemuksistaan esimerkiksi neuvolassa, tämä voi olla äidille todella vaikea tilanne. Tällaisessa tilanteessa usein digipalvelut ovat se väylä, jonka kautta äiti ottaa yhteyttä ja haluaa useimmiten ensin puhua/kirjoittaa nimettömänä tilanteestaan. Tämä on meille Äimässä arkea, meihin saa olla nimettömänä yhteydessä ja teemme hyvin paljon palveluihin ohjausta ja neuvontaa, mutta tätä kriteeriä ajatellen toimintamme ydin on haasteellinen. Kokemuksemme mukaan tuossa herkässä tilanteessa, jossa ahdistunut odottaja tai pienen vauvan äiti etsii apua eikä halua kertoa nimeään, hän ei myöskään todennäköisesti tule kertomaan asuinalueen vaivaa vaikka sitä yritettäisiin tiedustella. Näin ollen meille ei kerry näyttöä, että digitaalinen neuvontamme kohdistuu alueelle. Toki meillä on

toimintaa alueella, vierailemme säännöllisesti paikoissa missä äidit kohtaavat sekä synnytyssairaalassa ja Länsi-Uudellamaalla syntyy paljon vauvoja eli tilastollisesti myös apuamme tarvitsevia on alueella, mutta me emme välttämättä saa tietoa digitaalisten palvelujen kohdentumisesta. Olemme priorisoineet äitien auttamisen herkässä tilanteessa tärkeämmäksi kuin heidän asuinalueidensa tilastoinnin, toivottavasti avustuspäätöksiä tehdessä tällainen tilanne – että autamme kohderyhmää hyvin kriittisessä tilanteessa mutta he saavat olla alkuun nimettömästi yhteydessä – on avustuskelpoista, jos kaikki muut kriteerit täyttyvät.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Avustushakemusten arviointi selkein ja avoimin pistekriteerein on erittäin kannatettavaa ja luo läpinäkyvyyttä avustusprosessiin. Tämä on erittäin kannatettavaa myös järjestöjen näkökulmasta. Toki tässä ei ole vielä avattu miten pisteytys vaikuttaa avustusten myöntämiseen ja myönnettävän avustuksen määrään, joten kokonaisuutta kriteerien toimivuudesta on haasteellista kommentoida.

Esitetyt kriteerit vaativat vielä hieman hiomista ennen syksyn avustushakua. Olisi selkeää, jos jokaisen pisteytettävän osa-alueen alla olisi useampiportainen pisteytys esim 0p-1p-2p-3p. Tämä ehkä auttaisi selkeyttämään kriteerejä. Nyt osassa kriteereistä suurimman pistemäärän saavuttava kriteeri saattaa sisältää kaksi merkittävää näkökulmaa ja jos molemmat eivät täyty saa pisteitä 0, näin esimerkiksi kohdassa 5 avustettavan toiminnan tuloksellisuus ja vaikutukset. Ymmärrämme hyvin, että moniportainen arvostelu on haastavaa luoda, mutta koska on oletettavaa, että jatkossa entistä useammat järjestöt hakevat LUVNin avustuksia STEA-rahoituksen vähentyessä, niin näillä portaikoilla voidaan tehdä eroja toimijoiden välille.

Kriteerissä 1 eli yhteistyö muiden yleishyödyllisten järjestöjen kanssa tuo 3pn muotoilu ”järjestö toteuttaa avustettavaa toimintaa yhteisvastuullisesti muiden järjestöjen kanssa” vaatii tarkempaa muotoilua. Mitä tarkoittaa yhteisvastuullisesti? Yhteistä hakemusta vai yhteistyötoimijoiden kesken yhteen sovitettuja, mutta eri toimijoiden hakemuksia? Mikäli tässä pyritään kohti konsortiomallia on huomioitava, että se taas lisää yhdistyksille tulevaa keskinäistä hallintoa – joka on poissa muusta työstä – ja tässä tilanteessa, kun STEA-avustusten taso on auki, on erittäin haastavaa hakiessa arvioida yhteistyöjärjestöjen toimintakykyä ensi vuodelle kun omaltakaan kohdalta ei ole varmuutta jatkuuko rahoitus. Kuitenkaan toiminnan tarve alueella ei ole vähenemässä vaan pikemminkin kasvaa ainakin meidän kohderyhmämme keskuudessa.

On myös huomioitavaa, että esimerkiksi kriteerissä 2 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa suurimman pisteet saa, kun yhteistyö on saumatonta ja sujuvaa. Tähän toki pyritään, mutta mikäli järjestöillä ja hyvinvointialueilla ei ole toimivia, uusienkin toimijoiden helposti löydettäviä, yhteistyörakenteita, ei yhteistyön saumattomuus ja sujuvuus ole järjestöstä kiinni vaikka kuinka tehokkaasti viestisimme ja tavoittelisimme eri toimijoita hyvinvointialueelta.

Olisi myös hyvä ehkä harkita vaikka jotain omaa kriteeriä ellei kokonaan erillisiä kriteeristöjä esimerkiksi kehittämisavustuksille, vaikka painottamaan uuden innovointia alueella, jolloin myös avustuksen myöntäminen olisi helpompi kohdistaa aidosti kehittävään toimintaan. Vastaavasti pienissä yleisen toimintatuen hakemuksissa ei ehkä voida täyttää aivan kaikkia samoja kriteerejä, ainakaan yhtä laajasti, kuin kumppanuusavustusten.

Piirainen Laura

Äidit irti synnytysmasennuksesta Äimä ry - Laura Piirainen, toiminnanjohtaja

Äimä ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

FDUV tackar för möjligheten att ge utlåtande om förslaget till principer för beviljande av organisationsunderstöd i Västra Nylands välfärdsområde. FDUV är en riksomfattande intresseorganisation för svenskspråkiga personer med intellektuell eller liknande funktionsnedsättning och deras anhöriga. Förbundet har grundats av de lokala DUV-föreningarna på 1970-talet och arbetar för jämlika levnadsvillkor, delaktighet, tillgänglig information och fungerande stöd på svenska. FDUV erhåller STEA-understöd för bl.a. familje- och kamratstödsverksamhet, informations-, rådgivnings- och intressebevakarverksamhet, för verksamhet på och om lätt svenska samt för medlemsföreningen Steg för Stegs lokalverksamhet (för och med personer med IF). I skrivande stund vet vi inte hur förbundet påverkas av de kommande STEA-nedskärningarna.

Personer med intellektuell funktionsnedsättning (IF) har generellt betydligt sämre fysisk och psykisk hälsa samt kortare livslängd än majoritetsbefolkningen. Hälsogapet beror till stor del på socioekonomisk utsatthet, sämre levnadsvanor och att hälso- och sjukvården inte är tillräckligt anpassad för denna målgrupp. Det leder i sin tur till en högre risk för både underdiagnostisering och ojämlik vård. Gruppen har en mycket högre förekomst av bland annat fetma, diabetes, hjärt-och kärlsjukdomar, högt blodtryck och samt psykisk ohälsa. Därtill är det vanligt med kombinerade tillstånd, exempelvis epilepsi, syn- och hörselnedsättningar eller autism, vilket kräver komplexa vårdinsatser. Stillasittande och ensidiga matvanor är vanligare, vilket delvis hänger samman med begränsade möjligheter till en aktiv fritid och brist på anpassad fysisk träning.

För föräldrar och syskon till personer med intellektuell funktionsnedsättning innebär funktionsnedsättningen ofta en livslång och omfattande vårdtyngd för hela familjen. Föräldrar drabbas ofta av kronisk stress, utmattning och sämre ekonomi på grund av det stora koordineringsansvaret runt vården. För syskon innebär situationen ofta att egna behov skjuts åt sidan, samtidigt som de tar ett tidigt ansvar som ofta sträcker sig långt in i framtiden.

Svenskspråkiga personer med intellektuell funktionsnedsättning är en liten språkminoritet. Målgruppen finns i alla åldrar och bor utspridd över flera kommuner och välfärdsområden. Behoven gäller inte enbart språk, utan också kunnande om intellektuell funktionsnedsättning och flerfunktionsnedsättning, alternativ och kompletterande kommunikation, material på lätt svenska och med bildstöd, bemötande, anhörigstöd och trygga former för delaktighet. Målgruppen kan ofta inte delta i allmänna evenemang eller vanlig fritidsverksamhet, eftersom den behöver anpassad kommunikation, tillräcklig handledning, hjälp i vardagliga situationer (inkl. personlig hygien) och kunskap om individuella stödbehov. Det ställer krav på verksamhetens planering, ansvarsfördelning och kompetens.

FDUV:s lokala medlemsföreningar, DUV i Mellersta Nyland och DUV i Västra Nyland och Kimitonejden, ordnar lågtröskel fritidsverksamhet, klubbar och rekreation inom västra Nylands område. Förbundet kompletterar den lokala verksamheten och ansvarar för verksamhet som kräver ett större underlag och specialkompetens t.ex. kring läkemedelsbehandling.

LUVNs välfärdsplan betonar särskilt delaktighet, psykisk hälsa, lågtröskelverksamhet och tillgänglighet. FDUVs och medlemsföreningarnas verksamhet svarar på detta genom att erbjuda gemenskap, mötesplatser, meningsfull fritid och stöd i vardagen, samt stöd på det egna modersmålet svenska.

Gällande förslaget till kriterier för understöd kommenterar vi följande:

Kriterierna ger förutsättningar för att främja välfärd och hälsa för flera olika befolkningsgrupper. Den största utmaningen torde vara att de befintliga medlen är starkt begränsade vilket innebär att många sökande blir utan bidrag, vilket i dessa förändringstider kan innebära att viktiga verksamheter avslutas. Det kunde vara skäl att förtydliga om man med understöden vill nå så många invånare som möjligt (betoning på allmän organisationsverksamhet) eller grupper som är svåra att nå eller stöda via offentliga eller allmänna tjänster såsom minoritetsgrupper som kräver särskild expertis. Forskning visar (THL, 2020) att cirka 10 procent av klienterna inom social- och hälsovården står för 80 procent av kostnaderna och rekommendationen är att identifiera dessa personer för att kunna se till att de sektoröverskridande insatserna fungerar väl ihop. Personer med intellektuell funktionsnedsättning (ofta med flerfunktionsnedsättningar och hälsorisker för familjen) är en målgrupp som behöver sektoröverskridande insatser och därför anser FDUV att denna målgrupp behöver prioriteras även gällande understöd för förebyggande verksamhet.

Den föreslagna indelningen i understödsformer svarar mot olika organisationers behov, men det är oklart vilken understödskategori som skulle gälla FDUV. Utvecklingsbidraget är särskilt "för att utöka regional organisationsverksamhet samt för att utveckla nya verksamheter." FDUVs lägerverksamhet är en etablerad hälsofrämjande, förebyggande och delaktighetsstärkande verksamhet för en liten språk- och funktionshindergrupp. Vi ser egentligen inte att den faller innanför kategorin för utvecklingsarbete enligt de föreslagna kriterierna.

Det allmänna verksamhetsunderstödet ska särskilt stödja verksamhetsförutsättningarna för små och lokala organisationer. FDUV har förståelse för att välfärdsområdet vill stöda lokala föreningar, men samtidigt finns det målgrupper som inte fångas upp lokalt t.ex. på grund av stort stödbehov och/eller minoritetsspråket svenska. I dessa fall behöver det vara möjligt att bevilja bidrag till nationella aktörer som ordnar verksamhet lokalt och regionalt, så som FDUVs lägerverksamhet (ordnas lokalt på olika orter i västra Nylands område). För den svenskspråkiga målgruppen finns det inte ett tillräckligt stort befolkningsunderlag eller tillräckligt specialkunnande i varje kommun, eller ens inom varje välfärdsområde, för att svara på den svenskspråkiga dubbelminoritetens behov. Om stödet i praktiken riktas alltför snävt till lokala aktörer finns en risk att svenskspråkiga personer med intellektuell funktionsnedsättning faller mellan stolarna. Genom nationell samordning kan deltagare med liknande behov samlas, personal och frivilliga utbildas, kvaliteten tryggas och verksamheten planeras så att den är säker, tillgänglig och ändamålsenlig.

Enligt förslaget skulle partnerskapsunderstöd möjliggöras för två år, vilket är positivt. Samtidigt är det oklart om FDUVs verksamhet är sådan som kvalificerar för partnerskap. Lägerverksamheten är ett komplement till den offentliga servicen. Det är bra att uppmuntra till samarbetet med välfärdsområdet, men samtidigt vill vi påpeka att organisationerna inte ensamma kan sköta samarbetet, utan välfärdsområdets tjänsteinnehavare behöver också ges resurser och mandat att planera tillsammans med organisationerna. FDUV har kontakt med ansvarspersonerna kring den svenskspråkiga servicen och diskuterar gärna vidare kring förväntningar och behov som välfärdsområdet har.

Västra Nylands välfärdsområde har ett lagstadgat nationellt specialuppdrag att stödja och utveckla de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela Finland. Detta uppdrag gör det särskilt viktigt att LUVN:s egna understödsprinciper beaktar de svenskspråkiga målgruppernas behov och att understödsprinciperna uttryckligen möjliggör stöd också till riksomfattande eller regionalt samordnande organisationer när de svarar på en liten språkminoritetens särskilda behov inom välfärdsområdet. Det förebyggande arbetet som görs inom de svenskspråkiga social- och hälsovårdsorganisationerna stöder också LUVN:s nationella specialuppdrag att stödja och utveckla svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster nationellt.

FDUV ser en trend där finansieringen av tredje sektorns verksamhet alltmer går mot projektbaserad verksamhet, vilket försvårar upprätthållande av den kompetens som behövs till exempel då det gäller bemötande av personer med intellektuell och liknande funktionsnedsättningar. För att kunna ordna trygg verksamhet behöver organisationerna förutsägbarhet i finansieringen, vilket en ökad betoning på utvecklingsprojekt inte ger. Möjlighet att ansöka om bidrag för mer än ett år i taget

minskar den administrativa bördan och ger organisationerna bättre möjligheter att planera verksamhet som bygger på förtroende, sakkunskap och återkommande kontakt med målgruppen.

Gällande de allmänna principerna för beviljande av organisationsunderstöd 2027–2029 önskar vi föra fram att det inte är realistiskt att förutsätta att den verksamhet som får understöd ska vara helt avgiftsfri för användaren av tjänsterna, om inte välfärdsområdet förbinder sig att stå för de verkliga kostnaderna. FDUV vill möjliggöra lägervistelse oberoende av deltagarens ekonomiska och sociala situation och söker bidrag bl.a. från fonder, stiftelser och välfärdsområdet LUVN. På grund av deltagarnas stora stödbehov behövs många lägerledare samt tillgängliga lägergårdar. Bidragen täcker inte kostnaderna för att ordna läger. Därför uppbär FDUV små deltagaravgifter av deltagarna. Medlemskap är inte ett krav för att delta i FDUVs läger eller annan verksamhet.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

FDUV bedömer att de föreslagna principerna till stora delar stöder organisationernas möjligheter att genomföra regional verksamhet. Det är positivt att understödet inte avgränsas enbart till organisationer som är registrerade i Västra Nyland, eftersom små målgrupper ofta behöver stöd av en aktör som verkar över kommun- och välfärdsområdesgränser.

Eftersom LUVN har ett nationellt specialuppdrag för de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna bör understödsprinciperna också kunna fungera som ett verktyg för att stärka svensk serviceutveckling och svenskspråkigas delaktighet. Det gäller särskilt när en organisation har sådan språk- och funktionshinderspecifik sakkunskap som behövs i flera välfärdsområden, men som också direkt kommer invånare i Västra Nyland till del.

FDUV föreslår därför att principerna kompletteras med en formulering om att allmänt verksamhetsunderstöd kan beviljas till nationella eller regionalt samordnande organisationer när verksamheten riktas till små språk- eller specialgrupper och organisationen har särskild sakkunskap som inte kan upprätthållas enbart genom lokal frivilligverksamhet.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

FDUV ser positivt på att poängsättningen görs tydligare, eftersom det kan öka transparensen och förutsägbarheten i bedömningen. Samtidigt behöver kriterierna tillämpas så att små språk- och funktionshindergrupper inte missgynnas på grund av att verksamheten har små deltagarantal, kräver specialkunskande eller måste samordnas nationellt.

Kriterierna bör bedöma verksamhetens betydelse för målgruppen, inte enbart dess volym eller organisatoriska form. För personer med intellektuell funktionsnedsättning kan några få trygga och väl anpassade aktiviteter ha stor betydelse för hälsa, delaktighet och anhörigas ork. Det bör därför

vara möjligt att få god bedömning också när verksamheten är riktad, specialiserad och kvalitativt viktig för en liten grupp.

FDUV föreslår att poängsättningen kompletteras så att den också beaktar t.ex. den svenskspråkiga dubbelminoritetens behov så som tillgänglig kommunikation, lätt språk, specialkunnande om t.ex. funktionsnedsättning och möjligheten att nå en liten men särskilt utsatt målgrupp.

Om poäng ges för samarbete mellan organisationer bör kriteriet förtydligas. Avses här gemensamma ansökningar mellan organisationer, eller att man i organisationen samarbetar med andra organisationerna? Det bör påpekas att gemensamma ansökningar också kräver administration och samkörning av processer så att t.ex. eventuellt arbetsgivaransvar är tydligt. Detta kan innebära onödigt byråkratiska processer i förhållande till syftet med verksamheten. Samarbete kan ske genom gemensam planering, informationsutbyte, utbildning och gemensamma aktiviteter även när organisationerna söker understöd separat. Det centrala bör vara vilket mervärde samarbetet ger målgruppen, inte om verksamheten har en viss administrativ form.

Tallberg-Hahtela Annette
FDUV

Andersson-Sihvonen Peggy
FDUV rf

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Lapset ja perheet

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Barnavårdsföreningen anser att Västra Nylands välfärdsområde principer för beviljande av understöd till stora delar är positiva förbättringar. Genom att i samarbete med organisationer regelbundet utveckla principerna skapas ett mer transparent och ändamålsenligt stödsystem, vilket i längden gynnar invånarna inom välfärdsområdet.

I välfärdsområdets egen bedömning beskrivs främst de förväntade positiva effekterna av ändringarna, men den problematiserar inte i någon större utsträckning möjliga risker eller oönskade konsekvenser. Barnavårdsföreningen önskar därför lyfta upp vikten av att välfärdsområdet analyserar fördelningseffekterna mellan olika typer av organisationer.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Barnavårdsföreningen betonar vikten av att tillgången till svensk service tryggas, för att säkerställa att stödet når olika kommuner och invånargrupper i hela välfärdsområdet. Vi betonar särskilt organisationer som arbetar med sårbara grupper eller grupper med svag egen röst. En sådan särskilt viktig målgrupp är barn, det vill säga alla medborgare under 18 år.

Barn har själva begränsade möjligheter att själva påverka beslut, bevaka sina rättigheter eller föra fram sina behov i administrativa processer. Därför är det viktigt att säkerställa att organisationsunderstöden når verksamhet som främjar barns välfärd, hälsa, trygghet och delaktighet. Organisationer som arbetar för och med barn fungerar som viktiga företrädare för en målgrupp med svag egen röst.

I sammanhanget vill vi även betona vikten av att ha förståelse för att barn är inte en homogen grupp. Vissa barn kan vara särskilt beroende av organisationernas stöd, till exempel barn i utsatta livssituationer, barn med funktionsnedsättning, barn med neuropsykiatriska svårigheter, barn i familjer med ekonomisk eller social belastning samt barn vars föräldrar behöver stöd i vardagen.

Planen på att öka andelen utvecklingsunderstöd inom helheten av organisationsunderstöd är välkommen. Fleråriga partnerskapsunderstöd bidrar till ökad stabilitet och förutsägbarhet för organisationerna. Barnavårdsföreningen betonar vikten av att partnerskapsunderstöden i framtiden bör omfatta minst två år, och gärna längre tidsperioder. Samtidigt vill vi föra fram vikten av att skapa en tydlig balans mellan utveckling och kontinuitet. En ökad betoning på utvecklingsunderstöd bör inte försvaga bevisbart välfungerande basverksamhet, som har stor betydelse för invånarnas välfärd och hälsa.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Barnavårdsföreningen välkomnar tydligare kriterier för poängsättningen. Poängsättningen i sin nuvarande form betonar samarbete, men kunde i högre grad beakta vilket konkret mervärde eller vilken faktisk påverkan samarbetet skapar för målgruppen. Bedömningen kunde i framtiden stärkas genom att beskriva hur effekterna ska följas upp, till exempel med indikatorer för målgrupper, regional spridning och verksamhetens kontinuitet.

I detta sammanhang önskar Barnavårdsföreningen även föra fram att vikten av att mängden byråkrati bör korrelera med storleken på bidraget. Mindre bidrag borde belasta organisationens administration mindre än större bidrag.

Sundell Pia-Lisa
Barnavårdsföreningen i Finland

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Lapset ja perheet

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Barnavårdsföreningen bedömer att de föreslagna allmänna principerna för beviljande av organisationsunderstöd i huvudsak är tydliga och ändamålsenliga. Principerna stöder på ett ändamålsenligt sätt välfärdsområdets lagstadgade uppdrag att främja befolkningens välfärd i samverkan med organisationerna.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Den föreslagna uppdelningen i understödsformer (allmänt verksamhetsunderstöd, partnerskapsunderstöd och utvecklingsunderstöd) är ändamålsenlig som helhet och motsvarar de varierande behov som finns inom organisationsverksamheten. Särskilt välkommet är att partnerskapsunderstöd kan beviljas för en tvåårsperiod, vilket stärker verksamhetens långsiktighet och minskar den administrativa belastningen.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Vi ser positivt på att man har strävat efter att tydliggöra poängsättningen av understödsansökningarna. I de föreslagna kriterierna finns det dock några punkter som behöver preciseras.

Samarbete med andra organisationer

Kriteriets formulering ”organisationen samarbetar regelbundet med andra organisationer i området” är oklar. Av kriteriet framgår inte att fulla poäng förutsätter en gemensam understödsansökan. Formuleringen kan snarare uppfattas som att poäng ges för regelbundet samarbete, oavsett om organisationerna ansöker om understöd tillsammans eller var för sig. Det är sannolikt att många organisationer tolkar kriteriet på detta sätt.

Dessutom är det oklart varför gemensamma ansökningar förutsätts eller premieras. Det framgår inte heller om det räcker med en gemensam ansökan eller om kriteriet också förutsätter att verksamheten genomförs gemensamt. Vidare behövs ett förtydligande kring vilket ansvar den ansökande organisationen har för de övriga deltagande organisationerna samt hur de administrativa uppgifter och resurser som krävs för att samordna ett understöd som omfattar flera aktörer är tänkta att hanteras.

Ett alternativ kunde vara att i stället bedöma i vilken utsträckning organisationen har kartlagt det övriga service- och organisationsutbudet inom sitt verksamhetsområde och säkerställt att den egna verksamheten kompletterar, snarare än överlappar, andra aktörers insatser. Detta skulle främja en ändamålsenlig användning av resurser och ett mångsidigt stödutbud för invånarna.

Samarbetskriteriet kan missgynna organisationer

Kriteriet missgynnar organisationer som verkar inom specialiserade verksamhetsområden där det saknas naturliga samarbetspartner i regionen. Om ingen annan organisation erbjuder motsvarande verksamhet eller om det inte finns en naturlig samarbetspartner, är möjligheterna att uppfylla kriteriet begränsade, oberoende av organisationens vilja att samarbeta. Samtidigt kan just dessa organisationer utgöra ett viktigt komplement till välfärdsområdets egen serviceproduktion genom att erbjuda specialiserat stöd och verksamhetsformer som annars inte finns tillgängliga. Detta stärker möjligheterna att erbjuda invånarna ett mångsidigt och behovsanpassat stödutbud. Ett kriterium som ensidigt premierar samarbete mellan organisationer riskerar därför att missgynna verksamheter som fyller en viktig funktion för både invånarna och välfärdsområdet som helhet.

Samarbete med välfärdsområdet

Kriteriet är problematiskt eftersom organisationerna poängsätts utifrån en faktor som de endast delvis kan påverka själva. Ett välfungerande samarbete förutsätter insatser och engagemang från både organisationerna och välfärdsområdet.

Inom nätverket för familjeorganisationer har det exempelvis konstaterats att samarbetet med välfärdsområdet inte har utvecklats i önskad omfattning, trots initiativ och önskemål från organisationernas sida. Det har också varit svårt att identifiera rätt kontaktpersoner inom

välståndsområdet. Organisationerna har särskilt lyft fram behovet av stärkt klienthandledning samt ett närmare samarbete kring utvecklingsarbete.

Den understödda verksamhetens resultat och effekter

Det föreslagna kriteriet betonar uppföljning och utvärdering av verksamheten snarare än de faktiska resultaten. Den nuvarande formuleringen möjliggör en situation där en organisation kan få full poäng tack vare ett omfattande och välfungerande utvärderingssystem, samtidigt som verksamhetens konkreta resultat är begränsade.

Kriteriet kunde kompletteras så att bedömningen även beaktar de resultat som rapporterats för föregående år, verksamhetens omfattning (t.ex. antalet personer som nåtts) samt de kvalitativa effekterna för målgruppen.

Graniittiaho Pia

Barnavårdsföreningen i Finland r.f. - Förebyggande stöd för barn, unga och familjer i Raseborg och övriga Västra Nyland, med särskilt fokus på familjer i samband med separation samt bonusfamiljer.

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Monialaisuus

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hangon kaupunki katsoo, että ehdotettu järjestelmä järjestöavustuksille sisältää useita myönteisiä elementtejä, mutta herättää myös huolta pienten kuntien ja pienten yhdistysten näkökulmasta. Muutos yleisavustuksesta yleiseksi toiminta-avustukseksi voidaan katsoa tarkoituksenmukaiseksi, sillä se luo paremmat edellytykset myös pienemmille yhdistyksille hakea ja saada rahoitusta. Tämä voi puolestaan vahvistaa ennaltaehkäisevää työtä ja mahdollistaa laajemman toiminnan esimerkiksi kulttuurin ja sosiaalisen yhdessäolon saralla erilaisissa toimintaympäristöissä.

Järjestöjen toimintaedellytykset ovat yleisesti heikentyneet viime vuosina. Kansalliset rahoitusmuutokset, erityisesti STEA-avustusten leikkaukset, ovat jo vaikuttaneet merkittävästi toimintaan. Tämä lisää alueellisten tukimuotojen tarvetta, erityisesti pienille yhdistyksille, joilla on rajalliset taloudelliset ja hallinnolliset resurssit.

On olemassa riski, että ehdotetut kriteerit ja vaatimukset vaikeuttavat entisestään pienten toimijoiden tilannetta. Vaatimukset strategisesta kytkennästä, systemaattisesta seurannasta ja laajasta dokumentoinnista voivat olla resursseja vieviä ja vaikeasti toteutettavia.

On erityisen tärkeää varmistaa, että yhdistystoiminta ja palvelut tavoittavat koko hyvinvointialueen, sillä yhdistysten rooli pienissä kunnissa on usein ratkaiseva asukkaiden hyvinvoinnille. Hangon kaupunki kannattaa sitä, että yleinen toiminta-avustus kohdistetaan ensisijaisesti paikalliseen järjestötoimintaan. Yhdistyksillämme on keskeinen rooli ennaltaehkäisevässä työssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, erityisesti matalan kynnyksen toiminnassa ja sosiaalisen yhteisöllisyyden vahvistamisessa

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Hangon kaupungin mukaan avustusten myöntämisperiaatteet ja järjestöjen mahdollisuudet toteuttaa alueellista järjestötoimintaa voivat vahvistaa kuntien, hyvinvointialueen ja järjestöjen välistä yhteistyötä. On myönteistä, että pyritään edistämään yhteensovittamista koko hyvinvointialueella. Sen sijaan on olemassa selkeä riski siitä, että lopputulos muodostuu käytännössä epätasaiseksi. On erittäin tärkeää varmistaa, että avustukset edistävät yhdenvertaista yhdistystoiminnan tarjontaa koko hyvinvointialueella eivätkä keskity suurempiin keskuksiin tai jo ennestään resursseiltaan vahvoihin järjestöihin.

Maantieteelliset etäisyydet ja saavutettavuus tulee ottaa huomioon, ja tarvittaessa tulisi sisällyttää erillistä tukea osallistumisen mahdollistamiseksi reuna-alueilla. On tärkeää, ettei alueellistaminen johda keskittämiseen paikallisten tarpeiden kustannuksella. Yhdistysten toiminnalla on ratkaiseva merkitys asukkaiden hyvinvoinnille.

Hangon kaupunki katsoo, että avustuksia tulisi voida myöntää yhdistyksille, joilla on uskonnollista toimintaa, ainakin jos se ei ole niiden toiminnan päätehtävä. Erityisesti tämä koskee järjestöjä, jotka tarjoavat toimintaa, jota muutoin ei alueella tarjota.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Hangon kaupunki katsoo, että ehdotettu pisteytys lisää arvioinnin rakennetta, läpinäkyvyyttä ja vertailtavuutta, mikä on hallinnollisesta näkökulmasta myönteistä. Samalla on kuitenkin riski, että malli ohjaa liiallisesti toiminnan sisältöä ja prioriteetteja.

Pisteytys vaikuttaa suosivan tekijöitä, kuten muodollista yhteistyötä, selkeitä strategisia kytkentöjä hyvinvointialueen strategiaan, dokumentoitua toimintaa sekä mitattavaa ja todennettavaa vaikuttavuutta. Nämä kriteerit hyödyttävät yleensä suurempia järjestöjä, joilla on käytettävissään henkilöstöä, vakiintuneita verkostoja ja kehittyneitä hallinnollisia käytäntöjä.

Yhdistyksille voi olla vaikeaa täyttää joitakin nyt asetettuja pisteytyksen kriteereitä. Paikallisella yhdistystoiminnalla on suuri merkitys ja se tavoittaa kohderyhmiä matalalla kynnyksellä, mutta resursseja laajaan dokumentointiin, systemaattiseen seurantaan ja strategiseen raportointiin ei välttämättä ole. Erityisesti harvaan asutuilla alueilla toiminnan laajuus voi näyttäytyä rajallisena, vaikka sen merkitys paikalliselle yhteisölle ja asukkaille on suuri. Pienissä kunnissa toimijoiden määrä on myös vähäinen, mikä vaikeuttaa yhteistyörakenteiden rakentamista, vaikka paikallinen yhteistyö käytännössä toimisikin hyvin. Yhteydet hyvinvointialueeseen voivat puuttua tai olla epävirallisia, mikä vaikeuttaa niiden selkeää kuvaamista hakuprosessissa.

Hangon kaupungin näkemyksen mukaan, pisteytys ei nykyisessä muodossaan täysin tavoita toiminnan todellista arvoa ja vaikuttavuutta. Oikeudenmukaisemman ja tarkoituksenmukaisemman arvioinnin varmistamiseksi tulisi antaa suurempi paino paikalliselle vaikuttavuudelle, matalalle osallistumiskynnykselle, yhteisöllisyyttä luovalle toiminnalle sekä myös epämuodollisille yhteistyömuodoille ja konkreettisille esimerkeille toiminnan hyödyistä.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[SKM_C450i26062316210.pdf](#)

Österlund Hanna
Hangon kaupunki

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Lapset ja perheet

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Yksin vanhempana ry pitää järjestöavustusten myöntämisperiaatteita yleisesti ottaen selkeinä ja tarkoituksenmukaisina. Lähtökohtana on hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä edistää väestön hyvinvointia yhteistyössä järjestöjen kanssa, mikä antaa kriteeristölle vankan pohjan.

Ehdotettu avustuslajijako on selkeä ja toimiva. Yleisavustuksen ehdotettu muutos yleiseksi toimintatueksi, jota kohdennetaan yhden kunnan alueella vapaaehtois pohjalta toimivien järjestöjen tukemiseen, vahvistaa hyvin pienten järjestöjen toimintaedellytyksiä, ettenkin jos avustuksen hallinnosta ja eteenkin raportoinnista tehdään kevyt: pienten toimijoiden hallinnolliset resurssit joilla toteuttaa toiminnan tuloksellisuuden seuranta ovat usein vähäiset.

Hyvinvointialueen ja kuntien on syytä selkiyttää myös sitä, mikä on hyvinvointialueen ja alueen kuntien järjestöavustusten keskinäinen työnjako, etteivät ne avusta päällekkäistä toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Jos rajausta ei tehdä, järjestöt hakevat avustuksia molemmilta tahoilta samaan toimintaan, mikä kasvattaa väistämättä hakemusten käsittelyyn tarvittavaa työpanosta kunnissa ja hyvinvointialueilla.

Yleisavustuksen rajaaminen voi selkiyttää myös kumppanuusavusta ja sitä, miten hyvinvointialue näkee ammatillisesti toimivat järjestöt kumppaninaan. Yleisavustuksen muuttuessa aiemmin yleisavustusta saaneet ammatilliset järjestöt tulevat hakemaan kumppanuusavustusta, koska eivät täytä yleistuen kriteerejä. Nämä järjestöt tuovat usein mukanaan myös STEA-rahoitusta Länsi-Uudellemaalle ja ne voivat toimia laaja-alaisesti yhteistyössä LUVN:n kanssa ja sen tukena, kunhan hyvinvointialueella järjestetään toimivat rakenteet järjestöjen työn mukaan ottamiseksi.

Kehittämisyhteistyö voi mahdollistaa uusia toimintamalleja, innovaatioita ja hyvien käytäntöjen laajentamista. On kuitenkin hyvä rajata niiden osuus maltillisesti, jotta kumppanuusavustusten tai

toimintatuen rahoitus ei laske ja siten vaarana järjestöjen perustystä, jossa syntyy pitkäkestoisia vaikutuksia kansalaisten hyvinvointiin. Erityisesti STEA-leikkausten vuoksi hyvinvointialueen avustusten merkitys järjestöjen tuloksellisen perustoiminnan rahoittajana korostuu.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Kumppanuusavustuksen kaksivuotisuus on erittäin kannatettava uudistus, sillä se lisää ennakoitavuutta, vähentää hallinnollista työtä ja tukee pitkäjänteistä toimintaa. Vaikutukset syntyvät ajan kanssa useamman vuoden aikana, jolloin luottamus, asiakassuhteet, vertaistuki ja hyvät käytännöt sekä niiden aikaan saama tuloksellisuus tulee näkyväksi ja sitä pystytään mittaamaan ja arvioimaan vasta pidemmällä aikavälillä.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Avustushakemusten arviointi selkeän pisteytyksen avulla on haastava mutta tärkeä ja kannatettava prosessi. Kriteerit eivät vielä ole aivan valmiit, ja niitä on syytä tarkentaa vielä ennen syksyn avustushakua. Mahdollisimman selkeät kriteerit palvelevat päätöksenteon läpinäkyvyyttä myös siinä vaiheessa, kun pisteytys käännetään euromääräisiksi avustuksiksi. Pisteytyksen vaikutuksia myöntöön ja myönnettävän avustuksen määrään ei ole kriteeristössä vielä avattu, mikä vaikeuttaa kokonaisuuden arviointia.

Kriteeristö olisi hyvä yhdenmukaistaa niin, että kaikista löytyy sama asteikko (3 pistettä, 2 pistettä, 1 piste, 0 pistettä) ja jokaiselle pistemäärälle siinä täytettävät vaatimukset. Kriteerit ovat kaikki sellaisia, joissa kolmiportainen arviointi vastaa paremmin todellisuutta kuin pelkkä ”on” / ”ei ole” (3p/0p).

Harkitsemisen arvoinen vaihtoehto olisi kriteeristön muokkaaminen avustuslajin suhteen. Yleisen toimintatuen vaatimukset esim. yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa tai tuloksellisuuden arvioinnista, voisivat olla hyvin toisenlaiset, jos ajatellaan pientä vapaaehtois pohjaista järjestöä. Myös kehittämisavustuksella voisi olla omat kriteerinsä ja pisteytyksensä, joissa painotetaan innovatiivisuutta ja tulosten levittämistä.

Kriteeri 1 Yhteistyö muiden yleishyödyllisten järjestöjen kanssa.

Kriteerin kohdalla jää epäselväksi, mitä tarkoittaa ”Yhteisvastuullinen toiminta” muiden järjestöjen kanssa: yhteistä hakemusta, yhteistä toteutusta, konsortiota, avustuksen siirtämistä toiselle järjestölle vai muuta yhteistyötä. Erityisen ongelmallista on, jos täydet pisteet saa vain yhteishakemuksella, joka voi lisätä hallinnollista työtä, sopimista, talousseurantaa ja vastuunjakoa tuomatta alueen asukkaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen lisäarvoa. Usean järjestön keskinäisen avustushallinnon luominen lisää väistämättä hallinnollisia kuluja.

Järjestöt tekevät paljon käytännön yhteistyötä ilman yhteistä hakemusta, ja pisteytyksessä olisi luontevaa palkita yhteistyön lisäarvoa ja vaikuttavuutta, ei tiettyä hallinnollista rakennetta.

Kriteeri 2 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Valtaosa järjestöistä haluaisi vahvista yhteistyötään hyvinvointialueen kanssa. Useat järjestöt ovat kokeneet, että toiveista huolimatta yhteistyön tiivistäminen hyvinvointialueen kanssa ei ole edennyt riittävästi eikä yhteyshenkilöiden löytäminen hyvinvointialueelta ole aina onnistunut. Järjestöt ovat toivoneet erityisesti asiakasohjauksen vahvistamista sekä yhteistä kehittämistyötä. Ainakin kriteereissä pitäisi määritellä, mitä yhteistyö hyvinvointialueen kanssa tarkoittaa, miten kumppaniksi pääsee, keneen ollaan yhteydessä, kuka yhteistyöstä päättää, millaiset yhteistyörakenteet ovat olemassa ja miten varmistetaan järjestöjen yhdenvertaiset mahdollisuudet yhteistyöhön.

Yhteistyö ei ole yhdensuuntainen prosessi vaan vaatii molemmilta osapuolilta tahtoa ja toimintaa. Jos järjestöjä pisteytetään yhteistyön sujuvuudesta, arvioidaan niitä kriteerein, jotka eivät ole yksin niiden omassa vallassa. Selkeintä olisi, että pisteytys kohdistuisi järjestön omiin yhteistyövalmiuksiin ja aktiivisuuteen eikä siihen, onko yhteistyö LUVNin kanssa vakiintunutta ja sujuvaa. Tällöin kriteerissä voisi huomioida esimerkiksi toiminnan ilmoittamisen hyvinvointialueen alustoilla, mukana olon yhteisiin kehittämispäiviin tai kumppanuuskeskusteluun osallistumisen.

Kriteereissä 4 (kohderyhmän, saavutettavuus) ja 5 (tuloksellisuus, vaikutukset) saavutettavuus, vaikutukset ja tuloksellisuus menevät osin päällekkäin. Kun puhutaan saavutettavuudesta, pisteytys viittaa vaikutuksiin. Toisessa kohdassa otsikkona on tuloksellisuus ja vaikutukset, mutta pisteytys mittaa lähinnä seurannan ja arvioinnin olemassaoloa (toimiva seuranta voisi olla oma erillinen kriteerinsä; se ei takaa toiminnan tuloksellisuutta). Nämä kaksi kriteeriä olisi hyvä selkiyttää, esimerkiksi niin että ensimmäinen koskee sitä, miten laajasti toiminta tavoittaa sille asetettua kohderyhmää, ja toisessa keskitytään edellisen vuoden aikana saavutettuihin tuloksiin kohderyhmän hyvinvoinnissa.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Tiedoksi LUVNille kesäkuu 2026.pdf](#)

Hannula Outi
Yksin vanhempana ry - Toiminnanjohtaja

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Päihdetyö

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Pienten vapaaehtoisten ylläpitämien järjestöjen toimintaedellytykset tulevat ehkä paremmin huomioituksi.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Toimintatuki kuulostaa hyvältä. Päivänselvä ry:n suurin kiinteä menoerä on kunnan määräämä tilavuokra ja sähkökulut. Vuodelle 2026 saatu kunnalta toiminta-avustusta 2000€, joka ei vastaa läheskään perittävää kokonaistarvetta toimitilasta perittävää vuokraa.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Kokemuksen mukaan pisteytys ei tunnu sopivan pienten vapaaehtoisvetoisten järjestöjen arvioperusteeksi. Viime vuosina annetut pisteet ovat olleet välillä sitä ja seuraavana vuonna tota, varsinkin hyvinvointialueen arvioissa.

Liljestränd Caj
Päivänselvä ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Ehdotetut muutokset yleisavustuksiin:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ehdottaa yleisavustuksen muutettavan yleiseksi toimintatueksi, jota kohdennetaan paikallisesti toimivien pienten (yhden kunnan alueella) ja vapaaehtoistoiminnan pohjalta toimiville järjestöille hakemuksesta. Toimintatukea ehdotetaan kohdennettavan erityisesti paikallisesti (yhden tai muutaman kunnan alueella) toteutuvaan järjestötoimintaan tai alueella toteutettavaan vapaaehtoistoimintaan.

Järjestöneuvottelukunta kokee ehdotuksen yleisavustuksen muuttamisesta yleiseksi toimintatueksi ja sen kohdentamisesta pienille tai vapaaehtoisvoimin toimiville yhdistyksille erittäin tärkeäksi; se vahvistaa pienten yhdistysten ja järjestöjen toimintaedellytyksiä ja tukee paikallisesti ja vapaaehtoisvoimin järjestettävää järjestötoimintaa.

Järjestöneuvottelukunta haluaa kuitenkin huomauttaa, että

- järjestöavustusten tämänhetkinen hakuprosessi on raskas suhteessa pieniin avustussummiin ja erityisesti vapaaehtoistoiminnan pohjalta toimiville yhdistyksille.
- ehdotus rajata yleisen toimintatuen osuus 10 % vuosittaisesta hyvinvointialueen talousarvioon varatusta enimmäismäärärahasta on muutos nykyiseen (14–16 %). Riskinä on, että osa nykyisistä yleisavustuksen saajista voi jäädä ilman toimintatukea ja olemassa olevan toiminnan järjestäminen vaarantua.

- pienten ja paikallisen järjestöjen toimintaedellytysten tukeminen avustuksilla, ei automaattisesti vahvista kuntien kanssa tehtävää yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Järjestöneuvottelukunta katsoo, että yhteistyön vahvistamiseksi tarvitaan aktiivista vuoropuhelua kaikkien toimijoiden kesken sekä yhteisen toimintaympäristön selkeyttämistä ja sanoittamista.

Ehdotetut muutokset kumppanuusavustuksiin:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ehdotus kumppanuusavustuksen myöntämisestä harkinnanvaraisesti kahdeksi vuodeksi kerrallaan on kannatettava. Pidempi avustuskauti toisi järjestöille vakautta; mahdollisuuden pitkäjänteisempään toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen alueen asukkaiden hyväksi. Pitkäjänteisemmällä suunnittelulla tuettaisiin myös moniammatillisen yhteistyön rakentumista vakaammalle pohjalle, mm. hyvinvointialueen palveluiden kanssa.

Ehdotetut muutokset kehittämisavustuksiin:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ehdotus kehittämisavustusten osuuden kasvattamiseksi tukee järjestöjen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä; avustus lisää järjestöjen mahdollisuuksia vastata asukkaiden tarpeisiin kehittämällä ja laajentamalla vaikuttavaa toimintaa. Kehittämistä tukevan rahoituksen tärkeys korostuu tällä hetkellä tilanteessa, jossa mm. STEA-avustusten leikkaukset ovat vähentäneet järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa kehittämistoimintaa.

Järjestöneuvottelukunta haluaa kuitenkin muistuttaa, että vuosittaisen hyvinvointialueen talousarvioon varatun enimmäismäärärahan kokonaisuudessa kiinnitetään huomiota kumppanuusavustuksien ja kehittämisavustuksien osuuksien väliseen suhteeseen. Kumppanuusavustuksilla tuetaan ja ylläpidetään pitkäjänteistä toimintaa ja kehittämisavustusten kasvavan roolin vaikutuksia toimintaedellytysten säilymiseen olisi syytä seurata ja arvioida.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ehdottaa yleisten myöntämisen periaatteiden säilyvän ennallaan. Järjestöneuvottelukunta näkee, että yleiset myöntämisperiaatteet ovat toimivia ja tarkoituksenmukaisia ja tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa, joka on hyvinvointialueen strategian mukaista ja tukee hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja painopisteiden mukaista.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Avustushakemuksen pisteytyskriteerit lisäävät hakemusten arvioinnin läpinäkyvyyttä, auttavat kohdentamaan avustuksia vaikuttavaan, suunnitelmalliseen ja tarpeita vastaavaan toimintaan. Pisteytys tukee pääsääntöisesti hakemusten keskinäistä arviointia ja harkinnanvaraisen päätösehdotuksen muodostamista.

Järjestöneuvottelukunta haluaa korostaa, että pisteytys on epäedullinen pieniä paikallisesti ja erityisesti vapaaehtoisvoimin toimivia järjestötoimijoita kohtaan, huolimatta siitä, että toimintatukea halutaan niille kohdentaa. Painottamalla yhteisvastuullista toiminnan toteuttamista järjestöjen kesken, yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa sekä avustettavan toiminnan kattavaa seurantaa ja arviointia, heikennetään pienten toimijoiden mahdollisuuksia ja syntyy ristiriitainen viesti pienten toimijoiden huomioimisesta. Järjestöneuvottelukunta ehdottaa toimintatuen pisteytyksen kehittämistä.

Järjestöneuvottelukunta näkee haasteita hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhteistyön painottamisessa. Yhteistyön painottaminen voi suosia vakiintuneita toimijoita. On myös huomioitava, että hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyöhön ja sen syntymiseen vaikuttaa merkittävästi hyvinvointialueen palvelualueiden valmius ja tahtotila tehdä yhteistyötä, johon järjestötoimijat eivät aina voi vaikuttaa.

Järjestöneuvottelukunta painottaa, että järjestöillä on halu toimia yhdessä hyvinvointialueen kanssa sekä vahva tahto löytää yhdessä toimintamalleja yhteistyön kehittämiseksi ja vahvistamiseksi.

Järjestöneuvottelukunta näkee tarpeen tarkentaa pisteytyksen määrittelyä yhteisvastuullisuuden osalta. Sanoituksen tavoite on vaikeasti tulkittava.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Länsi-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunnan lausunto järjestöavustusten myöntämisen periaatteista 17.6.2026 .pdf](#)

Tarjanne Aura
Länsi-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunta

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Lapset ja perheet

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

-

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri ry pitää ehdotettuja yleisiä järjestöavustusten myöntämisperiaatteita pääosin selkeinä ja tarkoituksenmukaisina. Periaatteet tukevat hyvinvointialueen lakisääteistä tehtävää edistää väestön hyvinvointia yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Ehdotettu avustuslajijako (yleinen toimintatuki, kumppanuusavustus ja kehittämisavustus) on kokonaisuutena toimiva ja vastaa erilaisiin järjestötoiminnan tarpeisiin. Erityisesti myönteistä on kumppanuusavustusten mahdollisuus kaksivuotiseen rahoitukseen, mikä lisää toiminnan ennakoitavuutta ja vähentää hallinnollista työtä.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Pidämme hyvänä, että avustushakemusten pisteytystä on pyritty selkeyttämään. Ehdotetuissa kriteereissä on kuitenkin muutamia kohtia, jotka vaativat tarkentamista.

Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa:

Kriteerin muotoilu ”järjestö toteuttaa avustettavaa toimintaa yhteisvastuullisesti muiden järjestöjen kanssa” jää hyvin epäselväksi. Suullisesti saadun tiedon mukaan tällä tarkoitetaan sitä, että täydet kolme pistettä saa vain, jos järjestöt hakevat avustusta yhdessä. Kriteerin voi kuitenkin tulkita myös niin, että järjestöt toteuttavat toimintaa yhdessä, mutta hakevat kukin oman avustuksensa. Valtaosa järjestöistä – myös lausunnonantajista – tulkinnee tätä näin.

Lisäksi jää epäselväksi, miksi yhteishakemista edellytetään tai suositetaan, riittääkö yhteinen hakemus vai edellytetäänkö myös yhteistä toteutusta, millaisia vastuita avustuksen hakijalla on muiden järjestöjen puolesta sekä millä resursseilla yksi järjestö hallinnoi useamman toimijan avustusta.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa:

Kriteeri on hieman ongelmallinen, koska järjestöjä pisteytetään tekijästä, johon ne eivät yksin voi vaikuttaa.

Esimerkiksi perhejärjestöjen verkostossa on tunnistettu, että yhteistyön tiivistäminen hyvinvointialueen kanssa ei ole edennyt riittävästi järjestöjen toiveista huolimatta ja että yhteyshenkilöiden löytäminen hyvinvointialueelta on ollut vaikeaa. Järjestöt ovat toivoneet erityisesti asiakasohjauksen vahvistamista sekä yhteistä kehittämistyötä.

Avustettavan toiminnan tuloksellisuus ja vaikutukset:

Ehdotettu kriteeri painottaa toiminnan seuranta- ja arviointia, ei varsinaisia tuloksia. Nykyinen muotoilu mahdollistaa tilanteen, jossa järjestöllä on kattava ja laadukas arviointijärjestelmä, josta se saa täydet pisteet, mutta toiminnan konkreettiset tulokset jäävät heikoiksi.

Kriteeriä voisi täydentää siten, että arvioinnissa otetaan huomioon edellisen vuoden raportoidut tulokset, toiminnan volyymi (esim. tavoitetut henkilöt) sekä laadulliset vaikutukset kohderyhmään.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[TvK 15.6.2026 ptk 2_allekirj.pdf](#)

Taponen Katja

Metsähuone Pia
Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Eläkeläis- ja senioritoiminta

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Det är positivt att också lokalt verkande mindre aktörer kan ansöka om understöd. Det finns emellertid fortfarande allvarliga hinder i regelverket som gör det svårt eller omöjligt för dessa att faktiskt erhålla understöd.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Punkt 5 i de allmänna principerna för beviljandet av organisationsunderstöd begränsar fortfarande möjligheterna för de flesta pensionärsföreningar att få understöd eftersom kravet är att verksamheten måste vara öppen och gratis även för icke-medlemmar.

De flesta mindre föreningar har mycket små möjligheter att ta emot utomstående inte minst på grund av att de verkar i utrymmen med mycket begränsad kapacitet.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Poängsättningskriteriet 5 är mycket problematiskt. För en liten förening, utan anställd personal, är det i det närmaste omöjligt att regelbundet utvärdera verksamheten på det sätt som kriteriet förutsätter.

För att få fulla tre poäng vid poängsättningskriteriet 6 skall föreningen kommunicera via lähellä.fi.

Lähellä.fi betjänar inte en liten lokal förening som huvudsakligen kommunicerar med sin fokusgrupp via e-post, en egen webb-sida, tidningar eller traditionell brevpост.

Att använda lähellä.fi skulle förorsaka föreningen onödigt arbete som inte ger något tilläggsvärde.

Hedlund Torolf
Grankulla svenska pensionärer rf

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Sairaus-, terveys- ja potilastoiminta

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Ehdotetut muutokset ovat myönteisiä järjestöjen /yhdistysten toiminnan tukemiseksi ja jatkumiseksi aikana, jolloin esim. Stean avustukset ovat vähenemässä radikaalisti.

Yleinen toiminta-avustus on oiva tapa tukea pieniä paikallisia yhdistyksiä, jotta ylipäättään toiminta säilyy ja jatkuu paikkakunnalla. Toivomme, että tässä kohtaa huomioidaan myös yhdistykset, jotka toimivat monella paikkakunnalla ja tekevät siellä kohtaavaa työtä.

Kumppanuusavustus on hyvä keino saada yhdessä suunnitella ja toteuttaa vaikuttavaa työtä hyvinvointialueen palvelutuotannon kanssa kohderyhmän tarpeiden mukaisesti. Avustuksen saaminen kahdeksi vuodeksi on hyvä parannus pitkäjänteisemmän toiminnan mahdollistamiseksi.

Asiakkaiden tavoittaminen ja heidän tukemisensa ei tapahdu hetkessä. Hyvät käytännöt syntyvät ajan kanssa.

Kumppanuusavustusten haussa olisi hyvä saada aikaan aitoa vuoropuhelua ko. palvelutuotannon kanssa avustuksella katettavan toiminnan suunnittelussa, resurssoinnissa ja vastuukysymyksissä.

Kehittämistyö tukeminen on tärkeää. Hyvät innovaatiot ja ideat ansaitsevat toteuttamismahdollisuuksia, mutta jatkuvalla ja hyväksi koetulla perustoiminnalla on myös aina

paikkansa. Tehokkaaksi todettu vertaistoiminta ja kohderyhmän tukeminen on säilytettävä, se luo luottamusta asiakkaille ja yhteistyökumppaneille.

Hyvälle kehittämisidealle voisi jopa myöntää 2 vuoden avustuksen, jotta se ehtisi jalostua ja jalkautua toimintaan kunnolla.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Yleiset myöntämisperusteet ovat selkeät ja tarkoituksenmukaiset.

Toiminnan pitää olla avointa kaikille sitä tarvitseville, eikä osallistuminen saa edellyttää jäsenyyttä. Toiminnan läpinäkyvyys ja yhdenvertaisuus on tärkeää.

Yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa on jo tunnistettu yhdistysten ja järjestöjen viranomaistyötä tukeva rooli, mutta se ei vielä ole ihan selkeä kaikilla toimi- ja palvelualueilla. Yhteistyötä on vielä mahdollisuus tiivistää. Järjestöjen tarjoama vertaistuki, neuvonta ym. vähentää tutkitusti tarvetta "enemmän maksaville" palveluille.

Kaksivuotinen kumppanuusavustus tukee yhteistyötä ja luo tarpeellista toimintaa kohderyhmän tarpeisiin. Hyvinvointialueen strategian huomioimiseen se on hyvä ajuri. Yhteistyön rakenteet ovat tärkeitä tämän toiminnan onnistumiseksi.

Pienille paikallisille toimijoille yleinen toimintatuki on olennaista perustoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Perustoiminta tarjoaa asiakkaille turvallisen ja luottamuksellisen tilan kohdata vertaisia.

Kehittämisavustus on hyvä uusien urien aukaisemiseksi, koska vaikka perustoiminta on peruskivi, pitää toimintaa kehittää ja uudistaakin välillä. Toivoisimme tähän avustustylajiin pidempää avustusaikaa.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Pisteytys painottaa erinomaisesti yhteistyön tekemistä, toiminnan arviointia sekä hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden huomioimista. Selkeytystä ehkä kaipaisi esim. kohta "yhteisvastuullinen tekeminen" ja "yhteistyö" muiden järjestöjen kanssa.

Kuinka toiminnan seurannassa ja arvioinnissa otetaan yhdenmukaisesti huomioon erilaisten järjestöjen ja yhdistysten asiaan käytetyt mallit ja käytännöt. Pitäisikö kehittää LUVNin avustuksille oma yksinkertainen seuranta- ja arviointijärjestelmä? Syytä olisi myös tunnistaa järjestöjen ennaltaehkäisevän työn merkitys siinä, että se voi estää raskaampien palvelujen tarvetta.

Viestintä toiminnasta on aina haasteellista. Tällä hetkellä se on jo useilla toimijoilla monikanavaista ja säännöllistä ja niin se pitääkin olla. Lähellä.fi on ihan hyvä, mutta tuntuu, että se ei ole saavuttanut paljoakaan tunnettuutta.

Avustusten myöntämisen periaatteet tukevat pääosin hyvin järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Mansukoski-Mustonen Suvi
Länsi-Uudenmaan omaishoitajat ry - Suvi Mansukoski-Mustonen

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Lapset ja perheet

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Pelastakaa Lapset kannattaa eri avustuslajien päivittämistä, mutta näkee, että määritelmiä on hyvä vielä täsmentää, jotta ne ovat hakijalle riittävän selkeitä.

Pelastakaa Lapset pitää yleisen toimintatuen kohdentamista paikalliseen järjestötoimintaan ja pienten ja paikallisten järjestöjen toimintaedellytysten tukemiseen tai tietyllä alueella toteutettavaan vapaaehtoistoimintaan kannatettavana. Pelastakaa Lapset ehdottaa kuitenkin tarkasteltavaksi, voitaisiinko myös yleinen toimintatuki jollakin aikavälillä muuttaa kaksivuotiseksi vähintäänkin niiden toimijoiden osalta, joilla on jo vakiintunutta toimintaa. Tämä keventäisi hallinnollista työtä ja mahdollistaisi järjestöjen resurssien suuntaamisen mahdollisimman täysimääräisesti hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön.

Pelastakaa Lapset ehdottaa kumppanuusavustuksen määritelmän täsmentämistä ja erityisesti sen suhdetta yleiseen toimintatukeen selkeytettävän lisää. Nykyisestä muotoilusta ei käy selkeästi esiin se, voiko myös kumppanuusavustuksella osarahoitettava toiminta olla vapaaehtoistoimintaa, ja/tai kohdentua yhden tai muutaman kunnan alueelle. Pelastakaa Lapset pitää tärkeänä, että kumppanuusavustuksella voidaan jatkossakin osarahoittaa myös paikallisesti kohdentuvaa vapaaehtoistoimintaa.

Kumppanuusavustusten osalta Pelastakaa Lapset kannattaa niiden myöntämistä kahdeksi vuodeksi kerrallaan, koska se luo toimintaan hieman lisää pitkäjänteisyyttä ja vähentää vuosittaista

hakemisesta johtuvaa hallinnollista työtä. Pelastakaa Lapset kuitenkin ehdottaa linjausta muutettavaksi niin, että kumppanuusavustukset myönnetään jatkossa aina lähtökohtaisesti kaksivuotisina, vähintään silloin kun avustettava toiminta on jo vakiintunutta. Harkinnanvaraisuuden lisääminen prosessiin aiheuttaa turhaa epäselvyyttä, ja mahdollisesti myös syö muutoksella tavoitellut hallinnollisen työn vähenemisen edut. Esityksessä ei myöskään ilmoiteta selkeästi, jatkuuko haku kuitenkin vuosittaisena vai muuttuisiko se joka toinen vuosi toteutettavaksi. Pelastakaa Lapset ehdottaa määritelmässä selvennettäväksi, että myös haku muutetaan kaksivuotiseksi. Tämä yhtenäistää haku- ja myöntöprosessin ja vähentää niihin liittyvää hallinnollista työtä.

Kehittämisyavustusten osalta Pelastakaa Lapset huomauttaa, että esityksestä ei käy ilmi, minkä verran kehittämisyavustusten suhteellista osuutta tulisi kasvattamaan. Vaikka järjestöjen kehittämistoiminnan tukeminen on periaatteessa tervetullutta, Pelastakaa Lapset ei kannata kehittämisyavustusten suhteellisen osuuden kasvattamista jaettavista avustuksista. HVA:n avustuksen turvin järjestöt toteutettavat merkittävästi pitkäkestoisia tukimuotoja, jotka kohdentuvat muun muassa suoraan lapsiin ja nuoriin. Avustusten painopisteen muuttaminen voimakkaasti kehittämiseen voi heikentää tällaisten keskeisten toimintojen mahdollisuuksia saada tukea tai johtaa pahimmillaan tilanteeseen, jossa pitkäkestoinen työ on esitettävä kehittämisenä rahoituksen varmistamiseksi. Tämä kehityskulku on hyvin kielteinen, eikä sitä kannata edistää kuin hyvin perustellusti. Lisäksi järjestöjen rahoituksen voimakkaasti muuttuvassa kentässä suurimpana haasteena on pitkäaikaisten tuki- tai toimintamuotojen rahoituksen turvaaminen, kun taas kehittämistyöhön on rahoitusta saatavilla enemmän (mm. EU-rahoitus). Kehittämisyavustusta esitetään myönnettäväksi vuodeksi kerrallaan. Pelastakaa Lapset haluaa muistuttaa, että kehittämisessäkin vuoden aikajänne on hyvin lyhyt ja voi entisestään sirpaloittaa järjestöjen tekemistä. Edellä mainituista syistä Pelastakaa Lapset ei kannata kehittämisyavustusten suhteellisen osuuden kasvattamista ainakaan merkittävästi.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Pelastakaa Lapset katsoo yleisten periaatteiden (jotka säilyvät esityksessä ennallaan) tukevan jatkossakin järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Pelastakaa Lapset näkee, että osa-alueiden määrittely ja pisteytyskaalat ovat sinänsä hyvät ja auttavat hakemusten laatijoita ymmärtämään mitä osa-alueita haussa painotetaan sekä lisäävät hakuprosessin läpinäkyvyyttä. Hakemusten pisteytettävät osa-alueet ja pisteytyskaalat tulee olla selkeät ja sellaiset, jotka eivät jää tulkinnanvaraisiksi.

Avustusten pisteytyksessä on kuitenkin olennaista huomioida muun muassa myönnettävien avustusten suuruus niin, että vaatimukset eri osa-alueiden täyttämistä ja toiminnan vaikuttavuudesta kasvavat avustussumman suuruuden mukaan. Esimerkkiä tähän voi ottaa esimerkiksi Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusten myöntökriteereistä, joissa

hakemusten vaikuttavuutta arvioitaessa käytetään kolmiportaista lähestymistapaa (alle 10 000€ avustukset, 10 000 – 50 000€ avustukset ja yli 50 000€ avustukset).

Tarkemmat kommentit eri osa-alueisiin:

Osa-alue "Yhteistyö muiden yleishyödyllisten järjestöjen kanssa" pisteytyksessä korkeimman pistemäärän (3) saa mikäli "Järjestö toteuttaa avustettavaa toimintaa yhteisvastuullisesti muiden järjestöjen kanssa." Tämä ei huomioi avustettavan toiminnan luonnetta tai erityisyyttä, toisin sanoen tilanteita tai toimintoja, joissa toimintaa ei tosiasiallisesti voi toteuttaa yhdessä muiden järjestöjen kanssa. Tällainen toiminto on esimerkiksi suoraan lapsiin kohdentuva tukisuhdetoiminta. Sinällään kannatettavaa on, että pisteytyksellä pyritään kannustamaan järjestöjä yhteiseen tekemiseen, mutta hakemuksessa tulee olla mahdollisuus perustella miksi toimintaa ei tosiasiassa voi järjestää yhdessä muiden kanssa, mikäli tällaisesta toiminnasta on kyse. Tällöin perustelu tulisi ottaa huomioon myös pisteytyksessä.

Osa-alue "Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa" korkeimman pisteen (3) saa, mikäli yhteistyö hyvinvointialueen kanssa avustettavan toiminnan toteuttamiseksi on saumatonta ja sujuvaa (esim. asiakasohjauksen palvelupolut, kehittäminen). Pelastakaa Lapset huomauttaa, että määrittelyssä jää (suluissa olevista esimerkeistä huolimatta) epäselväksi, millainen yhteistyö katsotaan saumattomaksi ja sujuvaksi. Yhden pisteen saa, mikäli "Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa avustettavan toiminnan toteuttamiseksi ei ole säännöllistä." Pisteittä jää mikäli "Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa avustettavan toiminnan toteuttamiseksi ei tehdä."

Osa-alue "Avustettavan toiminnan kytkeytyminen hyvinvointialueen strategiaan". Pelastakaa Lapset ehdottaa tämän kriteerin poistamista. Ensinnäkin tämä kriteeri tulee esille jo jokaisen avustuslajin määritelmässä, tarkoittaen, että kaiken avustettavan toiminnan tulee kytkeytyä hyvinvointialueen strategiaan ja alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan. Näin ollen vaikuttaa epäloogiselta antaa hakemukselle lisäpisteitä siitä, että avustusta haetaan sen käyttötarkoitukseen. Erityisen epälooginen tilanne on silloin, mikäli haettu toiminta ei täyttäisi tätä kriteeriä, mutta saisi muuten niin hyvät pisteet, että tulisi rahoitetuksi.

Osa-alue "Kohderyhmälle toteutettava toiminta" Avustettava toiminta on riittävän saavutettavaa kohderyhmän näkökulmasta. Arvioinnissa 2p saa mikäli Toiminnan saavutettavuus on hyvä ja sillä on merkittäviä vaikutuksia kohderyhmälle ja 1p jos Toiminnan vaikutukset kohderyhmälle ovat vähäisempiä. Pelastakaa Lapset katsoo, että kriteerissä tulisi määritellä keskitytäänkö siinä saavutettavuuteen vai vaikutuksiin. Vaikutuksiin viitataan myös kriteerissä 5. Mikäli kriteerissä keskitytään saavutettavuuteen, tulisi määritellä tarkemmin, mitä sillä tarkoitetaan (tarkoitetaanko esimerkiksi määrällisiä tietoja vai laadullisia saavutettavuuden tapoja).

Osa-alueen ”Avustettavan toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus” pisteytyskriteereinä ei ole tuloksellisuus ja vaikuttavuus, vaan pikemminkin avustusten hyvä hallintotapa (3p saa mikäli avustettavan toiminnan seuranta ja arviointi on kattavaa, säännöllisesti toteutuvaa ja monipuolisesti vaikutuksia arvioivaa. 0 mikäli toiminnan arviointi ja seuranta on epäsäännöllistä tai vähäistä.) Kuten yllä mainittiin, vaikuttavuutta tarkastellaan pikemminkin kohdassa ”kohderyhmälle toteutettava toiminta”. Pelastakaa Lapset näkeekin tarpeellisena näiden kriteerien uudelleenmäärittelyn ja erityisesti tässä kohdassa eri suuruisille avustuksille tulisi olla erilaiset kriteerit. Pienemmissä avustuksissa voisi tuloksellisuutta tarkastella enemmän määrällisten kriteerien kautta – kuinka paljon toimintaa järjestetään, minkä verran kohderyhmää tavoitetaan ym. Isommissa avustuksissa voitaisiin edellyttää tarkempaa kuvausta siitä, ketkä toiminnasta erityisesti hyötyvät ja minkälaisia muutoksia kohderyhmän elämässä/toiminnassa avustettavan toiminnan kautta syntyy. Kaikista suurimmissa avustuksissa voitaisiin edellyttää em. lisäksi pidemmälle menevien vaikutusten analyysiä.

Tulensalo Hanna
Pelastakaa Lapset ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Yleiset järjestöavustusten myöntämisperiaatteet 2027-202: on hyvä, että avustuksen myöntämistä ei ole erikseen rajattu vain Länsi-Uudellemaalle rekisteröityyn yhdistykseen ja että avustuskasjakso olisi kaksi vuotta. Jos tuki kohdennetaan vapaaehtoisuudelta toimiville paikallisyhdistyksille, on vaara, että toiminta ei tavoita suuressa syrjäytymisriskissä olevia asukkaita. Kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt muodostavat Suomessa harvinaisen vammaisryhmän. He asuvat eri puolilla Suomea ja heitä on määrällisesti vähän kaikkialla. Länsi-Uudellamaalla Suomen Kuurosokeat ry:n palvelujen piirissä on noin 30 kuurosokeaa tai kuulonäkövammaista henkilöä. Tämän lisäksi toimintamme tukee kuurosokean ja kuulonäkövammaisen henkilön läheisiä, jotka myös voivat osallistua toimintaan.

Toiminta edellyttää en järjestäjiltä monipuolista kielellistä osaamista ja tietoa lisäksi tulkkaukspalveluista ja aistiesteettömyydestä.

Kuurosokeus ja kuulonäkövammaisuus aiheuttaa suuren haasteen vuorovaikutukseen, tiedonsaantiin, itsenäiseen liikkumiseen ja kaikkeen osallisuuteen. Heille on vaikeaa tai mahdotonta osallistua valtaväestölle järjestettävään toimintaan, kuten liikunnallisiin tapahtumiin tai opintopiireihin, jotka kuitenkin ovat sitä toimintaa, jolla ehkäistään syrjäytymistä ja jolla ylläpidetään sosiaalisia taitoja ja osallisuutta. Säännöllinen liikuntaryhmä, jossa huomioidaan yksilölliset kommunikaatio- ja vuorovaikutustavat, lisää psyykkistä ja fyysistä terveyttä.

Suomen Kuurosokeat ry on toiminut tällaisen, kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille suunnatun toiminnan järjestäjänä myös Länsi-Uudellamaalla, vaikka yhdistys on rekisteröity Tampereelle. Suomen Kuurosokeat ry tavoittaa hyvin Länsi-Uudellamaalla asuvat kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt ja he osallistuvat aktiivisesti tarjottuun toimintaan. On hienoa, että avustuksen hakeminen myös kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille henkilöille suunnattuun vertaistuelliseen kuntoili- ja virkistystoimintaan on jatkossakin mahdollista, vaikka erillistä paikallisyhdistystä Länsi-Uudellamaalla ei ole.

Lainaus: ”Kohta 4. Avustettava toiminta toteutuu järjestön valitsemalle kohderyhmälle, erityisryhmät mukaan lukien, vähintään yhden Länsi-Uudenmaan kunnanalueella tai digitaalisin välinein toteutettu toiminta tavoittaa laajemmin alueen väestöä.” On hyvä, että avususta voi hakea myös digitaalisesti järjestettyyn toimintaan. Toivoisimme, että myös lähialueilla (koko pääkaupunkiseutu) järjestetty esimerkiksi säännöllinen kuntoilu oman vertaisryhmän kanssa olisi mahdollista, vaikka jokainen kokoontumiskerta ei olisikaan Länsi-Uudenmaan alueella. Kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt tarvitsevat aistivammaisille esteettömät tilat ja tällaisia ei kaikilla alueilla ole.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

On hyvä, että avustuksen myöntämistä ei ole erikseen rajattu vain Länsi-Uudellemaalle rekisteröityyn yhdistykseen. On tärkeää huomioida, että pienet valtakunnalliset yhdistykset pystyvät järjestämään toimintaa ketterästi siellä, missä kohderyhmään kuuluvia henkilöitä asuu. Pääsääntöisesti pienillä valtakunnallisilla yhdistyksillä ei ole alueyhdistyksiä. Myös harvinaisia vammaryhmiä edustaville henkilöille on tärkeää tarjota terveyttä ja osallisuutta edistävää toimintaa.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt osoittavat säännöllisellä ja toistuvalla osallistumisellaan toiminnan arvon ja merkittävyyden omassa elämässään, Heillä on kuitenkin haasteita vastata kyselyihin tai oman terveydentilan kohentumista mittaroiviin tutkimuksiin.

Hyvinvointialueiden avustusten haku- ja raportointiaikataulujen ja kriteerien tulisi olla yhtenäisiä. Tämä helpottaisi pieniä valtakunnallisia yhdistyksiä avustusten hauissa.

Kuurosokeita ja kuulonäkövammaisia ihmisiä ja heidän lähipiiriään (lapset, sisarukset, vanhemmat) pystytään parhaiten auttamaan ja tukemaan heitä edustavan yhdistyksen kautta. Pienellä valtakunnallisella yhdistyksellä ei kuitenkaan ole resursseja toimia kymmenissä eri järjestelmissä ja aikatauluissa. Hakujen ja raportointien yhdenmukaistaminen muiden hyvinvointialueiden kanssa olisi hyvä tavoite, kun halutaan edistää kaikkien alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä ehkäistä heidän syrjäytymistään.

Kaaja Taru
Suomen Kuurosokeat ry - Vaikuttamisen ja oikeuksienvallvonnan työryhmä

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Det allmänna verksamhetsstödet är låst till ca 10 % av den totala potten, vilket innebär ungefär 250 000–260 000 euro (baserat på den angivna ramen om 2,5–2,6 miljoner euro). Om fördelningen inte medger flexibilitet är summan för liten för att i praktiken uppfylla förslagets uttalade ambition om stark lokal betoning. Det blir en hård konkurrens mellan organisationerna om vem som ska få ta del av denna pott på 10 % och många kommer att bli utan. Utan flexibilitet kan inte välfärdsområdet snabbt reagera på de behov som finns. Gällande partnerskapsunderstödet är det positivt att understödsperioden förlängs till två år. Det är dock anmärkningsvärt att förslaget explicit uppmuntrar till samfinansiering med STEA, utan att beakta att statens STEA-nedskärningar uppgår till omkring 185 miljoner euro fram till 2027. Eftersom välfärdsområdets egen totalram förblir oförändrad på 2,5–2,6 miljoner euro kompenseras inte bortfallet, vilket skapar ett dolt finansieringsglapp som slår direkt mot funktionshinderorganisationers regionala och lokala strukturer. Bland annat Allergia- ja Astmayhdistys Espoo ja Länsi-Uusimaa ry har också betonat denna motsättning mellan regeringens politik och det totala bidragsbeloppet som i utkastet som nu är på remiss föreslås.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Att andelen utvecklingsunderstöd ökar är i sig positivt. Förslaget innebär dock en försämring i fråga om förutsägbarhet. I 2026 års modell tillämpades fastslagna teman där funktionsnedsättning utgjorde ett permanent och uttalat spår. I förslaget för 2027–2029 slopas denna struktur; välfärdsområdet "kan ange teman, som understöd kan inriktas enligt särskild prövning" från år till år. Funktionshinderorganisationer måste kunna planera sin lokala och regionala verksamhet för målgruppen på lång sikt.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Tydlig poängsättning är positivt, eftersom det ökar förutsägbarheten (vilket Synförbundet anser bör korrigeras vad beträffar principerna enligt ovan). Det finns ändå utrymme för ytterligare klarhet i poängsättningen. En för tung och administrativ process samt stark betoning på samarbete med välfärdsområdet kan ändå riskera att små organisationer baserade främst på frivillighet hos personer som själva har en funktionsnedsättning, såsom lokala funktionshinderorganisationer, får lägre bidrag än de enligt principerna och poängsättningen vore berättigade till.

Jakobsson Matthias
Finlands svenska synförbund rf

Gärkman Anton
Finlands svenska synförbund rf

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kumppanuusavustusta voidaan harkinnanvaraisesti myöntää kahdeksi vuodeksi kerrallaan; tämä on loistava ehdotus tätä avustuslajia saaville, ja helpottaa pitkäjänteisemmän toiminnan sekä talouden suunnittelua. Tässä kohtaa ei ole tosin tiedossa, mitkä tulisivat olemaan pidemmän avustuksen myöntämisen perusteet ja minkälaiselle toiminnalle mahdollisuus avautuisi.

Yleisavustus ehdotetaan muutettavan yleiseksi toimintatueksi, jota kohdennetaan paikallisesti toimivien pienten (yhden kunnan alueella) ja vapaaehtoistoiminnan pohjalta toimiville järjestöille hakemuksesta. Toimintatuki kohdennetaan erityisesti paikallisesti (yhden tai muutaman kunnan alueella) toteutuvaan järjestötoimintaan tai alueella toteutettavaan vapaaehtoistoimintaan. Tämän muutoksen vaikutusta toimintaan on vaikeaa arvioida pohjamateriaalin perusteella.

Voiko tässä muutoksessa olla riskinä, että nykyään yleisavustusta saava järjestö, joka tuottaa palvelua koko alueella, jää kaikkien avustusten ulkopuolelle? Jos eivät hae / saa kumppanuusavustusta (merkittävä täydentävä toiminta). On myös tärkeää arvioida, ja kirjata näkyväksi, mikä on tulevaisuudessa yleisen toimintatuen ja kehittämisavustuksen välinen suhde, ja miten kriteerit toisistaan poikkeavat sekä miten kriteerit ohjaavatsuunniteltavaa toimintaa (käyttökohde, käyttöaika, tuen kattorajat).

Ehdotus rajata yleisen toimintatuen osuus 10 % vuosittaisesta hyvinvointialueen talousarvioon varatusta enimmäismäärärahasta, on myös määrärahaa laskeva muutos nykyiseen. ja vähentää konkreettisesti "pienempien" avustuksen saajien / avustusten määrää.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Yleisten myöntämisen periaatteiden ehdotetaan säilyvän ennallaan – tämä on hyvä asia, koska ne ovat toimivat sekä tukevat hyvinvointia ja terveyttä edistävää järjestötoimintaa.

Kehittämisavustusten osuutta järjestöavustusten kokonaisuudessa kasvatetaan. Tämän muutoksen merkitystä on tässä hetkessä vaikeaa arvioida.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Avustushakemusten pisteytystä selkeytetään, mikä kuulostaa ajatuksena hyvältä. Asteikko on vielä osittain otsikkotasoinen, eikä ehkä hakijalle avaa yksityiskohtaisemmin sitä, miten selkeytystä on suunniteltu toteutettavan. On tärkeää, että järjestö hakemusta kirjoittaessaan, ymmärtää pisteytyksillä haettavaa todellisuutta, ja osaa osaltaan kuvata kaiken sen, mikä heidän hakemuksessaan on olennaista.

Nostettuina huomioina:

Osa-alue 1 Yhteistyö muiden yleishyödyllisten järjestöjen kanssa: Kun järjestö toteuttaa avustettavaa toimintaa yhteisvastuullisesti muiden järjestöjen kanssa, saa pisteitä eniten. Oletus, että tämä tarkoittaa yhteisesti haettavaa avustusta sekä yhteisesti suunniteltavaa toimintaa. Yhteistyön merkityksen korostaminen on hyvä asia.

Pisteytystapa (0,1, 3) kaventaa kuitenkin oletetulla hakemusmuodolla , järjestöjen itsenäiseen toimintaan haettavan avustushakemuksen merkitystä.

Yhteinen hakemus voi olla osalle järjestöistä yllättävän iso organisatorinen haaste, eri taustaorganisaatioiden välillä. Kuitenkin käytännön tasolla yhteistyötä ja toimintaa tehdään jatkuvasti, vaikka itse järjestöjen avustushakemukset olisivat erilliset. Myös erillisissä hakemuksissa voidaan avata ja kuvata kattavasti yhdessä tehtävää työtä.

Hellman Jenni

Rikosuhripäivystys (RIKU) - Etelä-Suomen aluetoimisto

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Myönteistä on rahoituksen kokonaistason säilyminen sekä kumppanuusavustuksen mahdollinen kaksivuotisuus, joka voi parantaa toiminnan ennakoitavuutta ja tukea järjestöjen kehittämismahdollisuuksia tilanteessa, jossa muu rahoitus on heikentynyt.

Ehdotus ei kuitenkaan ota riittävästi huomioon erityisen haavoittuvassa asemassa olevia kohderyhmiä, vaikka LUVN:n strategiassa korostetaan ”huolenpitoa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevista asukkaista”. Kyse on usein ryhmistä, jotka eivät ole lukumääräisesti suuria, mutta joiden tuen tarve on pitkäaikaista ja intensiivistä. Näiden ryhmien kannalta keskeistä on jatkuva, luottamuksellinen ja kasvokkainen toiminta, jota ei voida korvata pelkästään kehittämishankkeilla tai digitaalisilla ratkaisuilla.

Yleisen toimintatuen painottaminen paikalliseen, yhden tai muutaman kunnan alueella toteutuvaan toimintaan voi heikentää niiden järjestöjen toimintaedellytyksiä, joiden kohderyhmät ovat pieniä ja maantieteellisesti hajallaan. Vaikka ehdotus tunnistaa digitaalisen toiminnan mahdollisuudet, se ei riittävästi huomioi tilanteita, joissa vertaistuki edellyttää fyysistä kohtaamista ja riittävää osallistujamäärää yli kuntarajojen.

Kehittämistoiminta on tärkeä ja olennainen osa palvelujärjestelmän uudistamista ja vaikuttavuuden parantamista. Erityisen tärkeää on kuitenkin turvata jatkuvaluonteinen, kohtaava toiminta tilanteissa, joissa kohderyhmä on erityisen haavoittuvassa asemassa ja heidän avun ja palvelujen tarpeensa ovat pitkäkestoisia ja jatkuvia. Näissä tilanteissa korostuu tarve rinnalla kulkemiselle, luottamuksellisille ja turvallisille ihmissuhteille sekä toiminnan ennakoitavuudelle ja jatkuvuudelle. Pelkkä kehittäminen ei riitä, vaan tarvitaan pysyvää tukea, joka kannattelee arjessa ja pitkäjänteisesti vastaa yksilöllisiin tarpeisiin.

Lisäksi kumppanuus hyvinvointialueen kanssa jää kuvaukseltaan epäselväksi. Ei ole riittävän selkeästi määritelty:

- miten järjestö voi päästä kumppaniksi
- millaisia rakenteita yhteistyön tueksi on olemassa
- onko eri järjestöillä tosiasiallisesti yhdenvertainen mahdollisuus yhteistyöhön?

Epäselvyys heikentää ennakoitavuutta ja voi käytännössä suosia toimijoita, joilla on jo valmiiksi vakiintuneet yhteistyörakenteet.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Periaatteissa korostuvat yleishyödyllisyys, avoimuus, maksuttomuus sekä toiminnan kytkeytyminen hyvinvointialueen strategiaan. Näitä voidaan pitää perusteltuina ja kannatettavina lähtökohtina.

Periaatteita tulisi kuitenkin täsmentää erityisesti kolmelta osin:

1) Erityisen haavoittuvassa asemassa olevat kohderyhmät

Nykyinen kirjaus jää yleiselle tasolle. Periaatteissa tulisi selkeämmin tunnistaa toiminta, joka kohdistuu paljon tukea tarvitseviin ryhmiin, ja huomioida tällaisen toiminnan pitkäjänteinen ja jatkuva luonne.

2) Alueellinen rajaus

Nykyinen painotus vähintään yhden kunnan alueella toteutuvaan toimintaan sekä digitaaliseen tavoitavuuteen ei riittävästi tunnista tilanteita, joissa fyysinen toiminta yli kunta- tai hyvinvointialuerajojen on kohderyhmän kannalta välttämätöntä (esim. vertaistuen toteutuminen tai erityisosaamisen kokoaminen).

3) Kumppanuuden määrittely

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on keskeinen periaate, mutta sen sisältö jää epäselväksi. Periaatteisiin tulisi lisätä selkeä kuvaus:

- mitä kumppanuudella tarkoitetaan
- millaisia rakenteita yhteistyölle on olemassa
- miten varmistetaan järjestöjen yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua

Ilman tätä tarkennusta periaate jää vaikeasti ennakoitavaksi ja tulkinnanvaraiseksi.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Pisteytys tukee hakemusten keskinäistä vertailua, mutta siinä on kehittämistarpeita, jotta se ohjaisi toimintaa tasapuolisesti ja tavoitteiden mukaisesti.

Ensinnäkin pisteytys ei riittävästi tunnista erityisen haavoittuvassa asemassa olevia kohderyhmiä. Tällaisen toiminnan vaikuttavuus ei välttämättä näy suurina osallistujamäärinä tai laajoina vaikutuksina, vaan pitkäkestoisena ja intensiivisenä tukena rajatulle ryhmälle.

Toiseksi pisteytys ei huomioi sitä, että joillekin kohderyhmille kunta- ja hyvinvointialuerajat ylittävä toiminta on laadun edellytys. Tällainen toiminta mahdollistaa vertaistuen ja riittävän osallistujapohjan, eikä sitä tule tulkita heikkoutena saavutettavuuden näkökulmasta.

Kolmanneksi yhteistyön painottaminen hyvinvointialueen kanssa voi käytännössä suosia toimijoita, joilla on jo valmiit yhteistyörakenteet. Mikäli kumppanuuden käytännöt eivät ole avoimia ja yhdenvertaisesti saavutettavia, pisteytys asettaa järjestöt eriarvoiseen asemaan.

Neljänneksi kriteeritaulukkoa tulisi muutoinkin täsmentää. Taulukon sarakkeet ”pisteytettävä osa-alue” ja ”pisteytys” eivät kaikilta osin ole keskenään linjassa. Saavutettavuutta, tuloksellisuutta ja vaikutuksia koskevat kohdat (4 ja 5) jäävät osin epäselviksi ja vaikuttavat osittain päällekkäisiltä. Kohdassa 4 viitataan vaikutuksiin, mutta sama teema esiintyy myös kohdassa 5. Kohdan 5 osa-alueen otsikossa mainitaan tuloksellisuus ja vaikutukset, mutta pisteytyskriteerien perusteella näyttäisi riittävän, että toimintaa arvioidaan tai seurataan.

Pisteytystä tulisi kehittää siten, että se antaa lisäpainoa toiminnalle, joka:

- tavoittaa erityisen haavoittuvassa asemassa olevia kohderyhmiä
- lisää heidän osallisuuttaan ja vähentää eriarvoisuutta
- mahdollistaa vertaistuen toteutumisen myös yli alueellisten rajojen

Lisäksi yhteistyökriteerin sisältö ja arviointi tulisi määritellä nykyistä täsmällisemmin ja kriteeritaulukkoa tulisi selkeyttää.

Weckroth Miina
Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

1. Yleisavustus ehdotetaan muutettavaksi yleiseksi toimintatueksi: Pidämme kannatettavana ja järjestöjen toimintaedellytysten kannalta positiivisena muutoksena yleisavustuksen kohdentamista erityisesti paikallisen ja vapaaehtoistoiminnan tukemiseen.
2. Kehittämisyhteisöjen osuutta ehdotetaan kasvatettavaksi: Mikäli kehittämisavustusten osuutta kasvatetaan, pidämme välttämättömänä, että lisäys toteutetaan hyödyntämällä valtion hyvinvointialueille kehysriihteessä kaavailemaa järjestörahoitusta eikä vähentämällä kumppanuusavustuksiin varattua määrärahaa. Kehittämistoiminnan tulee täydentää, ei korvata, järjestöjen pitkäjänteisen perustoiminnan rahoitusta. Pidämme myönteisenä kehittämisavustusten roolin vahvistumista.
3. Kumppanuusavustus ehdotetaan harkinnanvaraisesti myönnettäväksi kahdeksi vuodeksi kerrallaan: Erityisesti kannatamme muutosehdotusta myöntää kumppanuusavustusta harkinnanvaraisesti kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Kyseessä on merkittävä parannus, joka lisää järjestöjen toiminnan vakautta ja ennakoitavuutta.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Yleiset järjestöavustusten myöntämisperiaatteet 2027–2029 ovat selkeät ja mahdollistavat hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminnan toteuttamisen eri väestöryhmille.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

1. Yhteistyö muiden yleishyödyllisten järjestöjen kanssa:

Pisteytyskriteereistä ei käy ilmi, tarkoitetaanko kriteerillä ”Järjestö toteuttaa avustettavaa toimintaa yhteisvastuullisesti muiden järjestöjen kanssa” esimerkiksi yhteistä avustushakemusta, konsortioimaista mallia, avustuksen siirtämistä toiselle järjestölle vai muuta yhteistyön mallia.

Emme pidä tarkoituksenmukaisena, että yhteisvastuullisesti toteutettavaa toimintaa suositaan pisteytyksessä nykyisessä muodossaan. Kriteeri vaikuttaa kohdistuvan ensisijaisesti toiminnan organisointitapaan eikä toiminnan sisältöön tai vaikuttavuuteen. Lausunnonantajalle ei käy ilmi, mitä lisäarvoa yhteisvastuullisen toteutuksen katsotaan tuottavan verrattuna muuhun järjestöjen väliseen yhteistyöhön. Yhteisvastuullinen toteutus ei välttämättä tuota hallinnollisia säästöjä tai vaikuttavuushyötyjä. Usean toimijan yhteinen toteutus edellyttää lisäkoordinaatiota, sopimushallintaa, talouden seurantaa ja raportointia, mikä lisää hallinnollisia kustannuksia verrattuna yhden toimijan toteuttamaan toimintaan.

Monitoimijamallien rakentaminen edellyttää yhteisten tavoitteiden määrittelyä, vastuunjaosta sopimista sekä toimintatapojen yhteensovittamista. Tällaisia rakenteita ei ole mahdollista rakentaa avustuskriteerien julkaisemisen ja hakemusten jättämisen välisen ajan puitteissa.

Mikäli hyvinvointialue haluaa edistää monitoimijaisia toimintamalleja, tulisi niiden rakentamista tukea erillisillä kehittämisprosesseilla yhteistyössä järjestöjen kanssa. Hyvinvointialueella on keskeinen rooli yhteisten tavoitteiden määrittelijänä ja yhteistyön mahdollistajana. Tällöin yhteistyö rakentuu aidosti alueen tarpeista eikä yksittäisen avustushaun pisteytyksestä.

Pisteytyksessä tulisi painottaa yhteistyön tuottamaa lisäarvoa ja vaikuttavuutta eikä yhteistyörakenteen muotoa itsessään. Silloin pisteytys palkitsee tuloksia eikä toimintarakennetta.

2. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa:

Pidämme hyvinvointialueen ja järjestöjen välisen yhteistyön edistämistä erittäin tärkeänä. Esitetty pisteytyskriteeri herättää kuitenkin huolen siitä, että järjestön arviointiin vaikuttavat myös sellaiset tekijät, jotka eivät ole järjestön omassa päätösvallassa. Yhteistyön sujuvuus ja saumattomuus riippuvat aina molemmista osapuolista.

Pisteytyksen tulisi kohdistua järjestön omiin toimenpiteisiin ja yhteistyövalmiuksiin, kuten osallistumiseen yhteistyörakenteisiin, palveluohjauksen mahdollistamiseen tai yhteiseen kehittämistyöhön. Näin arviointi kohdistuisi tekijöihin, joihin hakija voi itse vaikuttaa.

Esimerkiksi:

- 3 p: Järjestö osallistuu säännöllisesti hyvinvointialueen yhteistyö- ja kehittämisrakenteisiin sekä mahdollistaa palveluohjauksen toimintaansa.
- 1 p: Järjestö tekee yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa yksittäisissä tilanteissa.
- 0 p: Järjestö ei tee yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Lausunto esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista.pdf](#)

Ollila Kari
Loisto settlementti ry

Liukkonen Pauliina
Loisto settlementti ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kokonaisuudessaan ehdotetut muutokset vaikuttavat positiivisesti yhdistysten toimintaedellytyksiin.

- Yleinen toimintatuki antaisi pienille järjestötoimijoille enemmän mahdollisuuksia toteuttaa alueellisesti tärkeää vapaaehtoistoimintaa.
- Olemassa oleva ja toimiva LUVN:in yhteistyö järjestöjen kanssa on hyvä korostaa ja tiivistää. Koemme vuosittaiset kumppanuusneuvottelut erittäin hyvänä asiana, joka kannattaa kehittää jatkossa.
- Mielestämme kumppanuusavustuksen myöntäminen kahdeksi vuodeksi helpottaisi toimintojen suunnittelua ja niiden jatkuvuutta talous- ja henkilöresursseja ajatellen.
- Järjestöt ovat perinteisesti kehittäneet monia toimintamalleja vuosien varrella, jotka palvelevat nykyään hyvinvointialueen asukkaita. Näemme kehittämisavustuksen hakua hyvänä asiana siinä mielessä, että alueelliset järjestöt voivat kehittää uusia asiakastarpeisiin vastaavia toimintamalleja sekä laajentaa olemassa olevat toimivat mallit koko hyvinvointialueelle. Pohdimme kuitenkin taloudellisten resurssien tiukkuutta ja sitten uusien tulokkaiden vaikutusta vakiintuneisiin toimintoihin.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Avustusten myöntämisperiaatteet antavat järjestöille paremmat mahdollisuudet toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

- Paikallisille järjestöille suunnattu yleinen toimintatuki auttaisi jatkossa eliminoimaan rahoituksen liittyviä haasteita ja ylläpitää tarjoamia palveluita halutulle tasolle.
- Jatkossa kaksivuotinen kumppanuusavustus auttaa järjestötoimijoita hahmottamaan tarjotut toiminnot pidemmälle jaksolle. Niin toimintamuotojen vaikuttavuuden arviointi olisi mahdollista. Kumppanuusneuvottelujen järjestäminen pitäisi olla jatkossa tärkeää osaa rahoitusmallista.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Avustushakemuksen pisteytyskriteerit ovat alustavasti hyviä. Näyttää siltä, että pisteytyksessä tärkeä on järjestötoimijoiden toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa. Kyseessä on yleensä tunnettu ja vakiintunut yhteistyökumppani. Paikallisten järjestöjen toimintojen vaikuttavuutta pitää kuitenkin asettaa paikalliselle tasolle.

Tassopoulos Konstantinos
Lyömätön Linja Espoossa ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Sosiaaliala

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hiiden Omaishoitajat ry arvioi ehdotettujen muutosten olevan pääosin myönteisiä järjestöjen toimintaedellytysten näkökulmasta.

Erityisen kannatettavana pidämme mahdollisuutta myöntää kumppanuusavustuksia kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Muutos lisää järjestöjen toiminnan ennakoitavuutta, mahdollistaa pitkäjänteisemmän suunnittelun sekä tukee henkilöstö- ja vapaaehtoisresurssien tarkoituksenmukaista käyttöä. Pitkäjänteisyys on erityisen tärkeää toiminnassa, jonka vaikutukset syntyvät ajan myötä ja perustuvat luottamuksellisiin asiakassuhteisiin sekä vertaistukeen.

Yleisen toimintatuen kohdentaminen paikalliseen ja vapaaehtoistoimintaan tukee alueen järjestökentän monimuotoisuutta ja vahvistaa matalan kynnyksen toimintaa lähellä asukkaita. On syytä kuitenkin huolehtia siitä, että myös useamman kunnan alueella toimivat järjestöt voivat jatkossakin saada toimintaansa tarkoituksenmukaista tukea.

Kehittämisyhteistyön osuuden kasvattaminen voi vahvistaa uusien toimintamallien syntymistä ja hyvien käytäntöjen laajentamista. Samalla on tärkeää huolehtia siitä, ettei pitkäjänteisen perustuksen rahoitus heikkene. Monien järjestöjen hyvinvointi- ja terveysvaikutukset syntyvät jatkuvasta toiminnasta, jota ei voida toteuttaa hankemaisesti.

STEA-rahoituksen valtakunnallisten leikkausten vuoksi hyvinvointialueen järjestöavustusten merkitys korostuu tulevina vuosina entisestään. Tästä syystä pidämme tärkeänä, että järjestöjen toimintaedellytyksiä turvataan myös jatkossa riittävällä rahoituksella

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Pidämme myöntämisperiaatteita selkeinä ja tarkoituksenmukaisina. Ne tukevat hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta ja turvallisuutta edistävän toiminnan toteuttamista sekä varmistavat, että avustuksia kohdennetaan yleishyödylliseen toimintaan.

Erityisen tärkeänä pidämme sitä, että avustettavan toiminnan tulee olla kohderyhmälle avointa eikä osallistuminen saa edellyttää jäsenyyttä. Tämä tukee yhdenvertaisuutta ja toiminnan saavutettavuutta.

Omaishoitajien näkökulmasta on tärkeää, että myöntämisperiaatteissa tunnistetaan järjestöjen rooli hyvinvointialueen palveluita täydentävänä toimijana. Järjestöjen tarjoama vertaistuki, neuvonta, ryhmätoiminta ja ennaltaehkäisevä tuki vahvistavat asukkaiden hyvinvointia sekä voivat vähentää raskaampien palveluiden tarvetta.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Pidämme pisteytyksen selkeyttämistä hyvänä ja kannatettavana tavoitteena. Ehdotettu pisteytys tukee hakemusten vertailua ja lisää arvioinnin läpinäkyvyyttä. Positiivista on erityisesti yhteistyön, vaikuttavuuden arvioinnin sekä hyvinvointialueen strategiaan tavoitteisiin kytkeytymisen huomioiminen.

Katsomme kuitenkin, että pisteytys voisi nykyistä paremmin huomioida toiminnan ennaltaehkäisevät vaikutukset, vapaaehtoistoiminnan merkityksen, vertaistuen vaikutukset sekä toiminnan kustannusvaikuttavuuden. Nämä tekijät muodostavat merkittävän osan järjestöjen tuottamasta hyvinvointi- ja terveyshyödyistä.

Lisäksi ehdotamme harkittavaksi, että pisteytyksessä huomioitaisiin nykyistä vahvemmin erityisryhmien tavoittaminen sekä toiminnan kyky ehkäistä raskaampien palveluiden tarvetta. Tämä tukisi hyvinvointialueen strategisia tavoitteita ja tunnistaisi paremmin järjestöjen ennaltaehkäisevän työn merkityksen.

Hesso Sonja
Hiiden Omaishoitajat ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Siuntion kunnan sivistyslautakunta pitää järjestöavustusten yleisiä myöntämisen periaatteita selkeinä ja kattavina. Nämä ehdotetut muutokset avustusten myöntöperiaatteisiin ovat kannatettavia:

- Yleisavustus ehdotetaan muutettavaksi yleiseksi toimintatueksi, jota ehdotetaan kohdennettavaksi erityisesti paikallisen ja vapaaehtoistoiminnan tukemiseen.
- Kumppanuusavustus ehdotetaan harkinnanvaraisesti myönnettäväksi kahdeksi vuodeksi kerrallaan.
- Kehittämisavustusten osuutta ehdotetaan kasvatettavaksi vuosien 2027–2029 aikana.

Yleinen toimintatuki mahdollistaa nykyistä paremmin pienten paikallisten toimijoiden avustamisen. Kumppanuusavustuksen myöntäminen kahdeksi vuodeksi kerrallaan saattaa lisätä kumppanuuden houkuttelevuutta ja sitoutumista. On kuitenkin tärkeää järjestää yhteistyöneuvottelu kumppanuusavustusta saavan tahon kanssa vähintään kerran vuodessa. Kehittämisavustus on erittäin kannatettava ja tarpeellinen kannustus järjestöille kehittää omaa toimintaansa nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Lisäksi olisi tärkeää mainita kriteereissä kaikki hyvinvoinnin osa-alueet eli fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja henkinen hyvinvointi pelkän hyvinvointisanan sijaan, jotta avustuksilla voidaan huomioida alueen asukkaiden kokonaishyvinvoinnin edistäminen.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Siuntion sivistyslautakunta pitää ehdotettuja avustuskategorioita 1) Yleinen toimintatuki 2) Kumppanuusavustus 3) Kehittämisyhteistyö hyvinä ja riittävästi toisistaan erilaisiin tarkoituksiin kohdentuvina. Avustuskategorioiden tarkoitukset ja myöntämisen kriteerit on kuvattu luonnoksessa selkeästi, mikä tukee järjestöjen avustuksen hakemisessa.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Siuntion sivistyslautakunta pitää ehdotettuja pisteyttämisen kriteerejä pääsääntöisesti hyvinä ja avustuksen hakijoita tukevana kokonaisuutena. Yhteistyön tekeminen myös kuntien hyvinvointipalveluiden kanssa täydentäisi pisteytyksen yhteistyön tekeminen – osiota. Varsinkin vain yhden kunnan alueella toimivan järjestön yleisen toimintatuen pisteytyksen osana voisi olla myös kunnan hyvinvointisuunnitelmaan kytkeytyminen.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[ote_sivistyslautakunta_10.6.2026_86_lausuntopyynto_esityksesta_lansiuudenmaan_hyvinvointialueen_j \(1\).pdf](#)

Kivekäs Paula
Siuntion kunta sivistysosasto

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Sairaus-, terveys- ja potilastoiminta

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Suomen Reumaliitto ry (jäljempänä Reumaliitto) pitää tärkeänä, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kehittää järjestöavustusten kokonaisuutta yhteistyössä järjestöjen kanssa ja vahvistaa hyvinvointia ja terveyttä edistävän järjestötoiminnan toimintaedellytyksiä. Järjestöillä on keskeinen rooli hyvinvointialueen tavoitteiden toteuttamisessa erityisesti ennaltaehkäisevän työn, osallisuuden vahvistamisen, vertaistuen sekä vapaaehtoistoiminnan kautta.

Reumaliiton näkemyksen mukaan ehdotetut periaatteet tukevat lähtökohtaisesti järjestöjen mahdollisuuksia edistää alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Kokonaisuutena vaikutukset järjestöjen toimintaedellytyksiin ovat myönteisiä, mutta toteutuminen riippuu merkittävästi hakuprosessin saavutettavuudesta ja sen vaativuudesta käytännössä.

Pitkäaikaissairaita ihmisiä edustavilla järjestöillä on keskeinen rooli toimintakyvyn, osallisuuden ja arjessa selviytymisen tukemisessa. Vertaistuki, neuvonta, liikunta- ja hyvinvointitoiminta sekä vapaaehtoistoiminta täydentävät julkisia palveluja ja tuottavat hyvinvointivaikutuksia, joita ei voida korvata viranomaispalveluilla.

Reumaliitto korostaa, että hakuprosessi ja erityisesti kriteerien sekä pisteytyksen soveltaminen edellyttävät hakijoilta vahvaa osaamista toiminnan kuvaamisessa. Tämä voi muodostua tosiasialliseksi esteeksi erityisesti pienille vapaaehtoisvoimin toimiville yhdistyksille, vaikka toiminta

itsessään olisi vaikuttavaa ja laadukasta. On olemassa riski, että osa järjestöistä jää avustusten ulkopuolelle hakemusteknisten syiden vuoksi.

Reumaliitto pitää tärkeänä, että hyvinvointialue varmistaa riittävän ja monikanavaisen hakijatuen. Sähköisten ohjeiden lisäksi tarvitaan helposti saavutettavaa henkilökohtaista neuvontaa, mukaan lukien puhelinpalvelu.

Reumaliitto pitää myönteisenä Lähellä.fi-palvelun hyödyntämistä, mutta toteaa, että järjestöjen digitaaliset valmiudet vaihtelevat, mikä voi vaikuttaa hakemusten tekemiseen ja toiminnan näkyvyyteen.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Reumaliitto pitää yleistä toimintatukea tärkeänä erityisesti pienille ja vapaaehtoistoimintaan perustuville yhdistyksille. Toimintatuki on keskeinen edellytys perustoiminnan jatkuvuudelle.

Reumaliitto kannattaa mahdollisuutta myöntää kumppanuusavustuksia kaksivuotisina. Tämä lisäisi toiminnan ennakoitavuutta ja vähentää hallinnollista kuormitusta.

Kehittämisavustusten osuuden kasvattaminen voi tukea uusien toimintamallien syntymistä, mutta samalla on varmistettava, ettei perustoiminnan rahoitus heikkene. Järjestöjen vaikuttavuus perustuu usein jatkuvaan vertaistuki- ja kohtaamistoimintaan.

Reumaliitto pitää tärkeänä yleisen toimintatuen kohdentamista koskevan kirjauksen selkeyttämistä. Esityksessä on tulkinnanvaraisuutta siitä, rajataanko tuki yhden vai useamman kunnan alueella toimiviin järjestöihin.

Alkuperäisessä keskeisissä muutoksissa yleisavustus on kuvattu kohdennettavaksi yhden kunnan alueella toimiviin järjestöihin, mutta varsinaisessa periaate-ehdotuksessa todetaan, että toimintatuki kohdennetaan erityisesti yhden tai muutaman kunnan alueella toteutuvaan toimintaan tai alueella toteutettavaan vapaaehtoistoimintaan.

On tarpeellista, että hyvinvointialue selkeyttää, kumpaa linjausta on tarkoitus soveltaa. Useat jäsenyhdistykset toimivat luontevasti useamman kunnan alueella, mutta edelleen paikallisesti ja vapaaehtoistoimintaan perustuen. Liian tiukka tai epäselvä raja voi käytännössä heikentää järjestöjen mahdollisuuksia hakea avustusta, vaikka niiden toiminta tukee hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Reumaliitto pitää pisteytyksen selkeyttämistä perusteltuna ja tarpeellisena. Selkeä ja läpinäkyvä pisteytysjärjestelmä tukee hakemusten yhdenmukaista arviointia sekä päätöksenteon perusteltavuutta.

Samalla Reumaliitto korostaa, että pisteytyksen soveltaminen ei saa johtaa siihen, että hakemusten laatu määrittyy ensisijaisesti hakemusteknisen osaamisen perusteella. On riski, että järjestöjen todellinen toiminta ja vaikuttavuus eivät tule riittävästi esiin, mikäli arviointi painottuu liiaksi kirjallisen hakemuksen laajuuteen tai muotoon.

Reumaliitto pitää tärkeänä, että pisteytyksessä tunnistetaan myös vertaistuen, kokemustoiminnan, osallisuuden vahvistamisen sekä vapaaehtoistoiminnan merkitys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Näiden toimintojen vaikuttavuus voi olla merkittävä, vaikka niitä ei aina voida mitata samoilla mittareilla kuin hankemuotoista toimintaa.

Pisteytyksen tulee mahdollistaa erikokoisten järjestöjen tasapuolinen arviointi siten, että myös pienet paikalliset yhdistykset voivat menestyä hakuprosessissa toimintansa todellisen vaikuttavuuden perusteella.

Mattila Maria
Suomen Reumaliitto ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Yleinen toimintatuki kuulostaa hyvältä ja että kumppanuusavustus annetaan kahdelle vuodelle.

Kumppanuusavustusta voisi avata hieman tarkemmin, mitä tiivis yhteistyö oikein tarkoittaa ja mitä se voi esim. sisältää.

Samoin yleinen toimintatuki voisi myöntää kahdeksi vuodeksi tai miksei kolmeksi vuodeksi, antaisi työrauhaa. Seurataanhan kuitenkin tuloksellisuutta.

Terveys- ja sosiaalijärjestöt ovat kyllä niin tiukan seurannan kohteena.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Kun oon seurannut avustusten jako ja avustettavat summat, on todettava ettei se ole oikeudenmukaista. Monet yhdistykset jäävät kokonaan ilman avustusta kun toiset saavat valtavia summia. Tähän pitää sada muutos riippumatta avustuksen nimestä.

Myöntämisen periaatteet muuten ok.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Kohta yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ei ole oikein realistinen. Hyvinvointialueella ei tunnu olevan aikaa, kiinnostusta tai muu syy olla yhteistyössä vaikka yhdistys niin haluaisikin. Joten tämä ei ole aina yhdistyksen hallittavana. Erityisesti meillä tätä huomaa asiakasohjauksen kohdalla.

Ei ole ongelma viestittää Lähellä.fi-sivustolla, mutta tuntuu että palvelu ei ole kovin joustava eikä paljon käytettyä. Pitäisi löytyä parempi viestintäkanava.

Lahdelma Sari
MIELI Lohjan mielenterveys ry.

Järnmark-Mårdh Catrin
MIELI Lohjan mielenterveys ry.

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Monialaisuus

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Ehdotetuilla muutoksilla on pääosin myönteisiä vaikutuksia järjestöjen toimintaedellytyksiin.

Kumppanuusavustuksen muuttaminen kaksivuotiseksi lisää järjestöjen toiminnan ennakoitavuutta ja mahdollistaa pitkäjänteisemmän suunnittelun. Muutos tukee henkilöstö- ja tilaresurssien hallintaa sekä vähentää hallinnollista työtä. Samalla se mahdollistaa toiminnan vaikuttavuuden seurannan pidemmällä aikavälillä.

Yleisavustuksen muuttaminen paikallista järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa tukevaksi yleiseksi toimintatueksi on perusteltu uudistus erityisesti STEA-rahoituksen leikkausten tilanteessa. Muutos vahvistaa paikallisten ja pienempien järjestöjen toimintaedellytyksiä sekä tukee vapaaehtoistoiminnan jatkuvuutta alueella.

Myönteisenä pidämme myös kumppanuusneuvottelujen jatkumista. Järjestöjen ja hyvinvointialueen välinen jatkuva vuoropuhelu tukee yhteistyön kehittymistä ja auttaa tunnistamaan alueen asukkaiden tarpeita sekä järjestöjen mahdollisuuksia vastata niihin.

Kehittämisyavustusten osuuden kasvattamiseen liittyy kuitenkin huoli siitä, että mikäli kokonaisrahoitus ei samanaikaisesti kasva, voi tämä vähentää resursseja järjestöjen vakiintuneelta

perustoiminnalta. Kehittämistoiminnan tukeminen on tärkeää, mutta samalla tulee varmistaa, että pitkäjänteinen, vaikuttavaksi osoitettu ja alueen asukkaiden hyvinvointia tukeva perustyö säilyttää riittävät toimintaedellytykset. Monille järjestöjen kohderyhmille juuri jatkuva, matalan kynnyksen toiminta ja turvalliset kohtaamispaikat ovat keskeinen hyvinvoinnin lähde.

Lisäksi olisi tärkeää selventää, millaisia kustannuksia kumppanuusavustuksella voidaan jatkossa kattaa ja esimerkiksi missä määrin tilakustannukset voivat sisältyä avustukseen.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Avustusten myöntämisen periaatteet tukevat pääosin hyvin järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Kaksivuotinen kumppanuusavustus vahvistaa toiminnan jatkuvuutta ja mahdollistaa tavoitteellisen kehittämisen pidemmällä aikajänteellä. Kumppanuusneuvottelujen säilyttäminen osana toimintamallia tukee järjestöjen ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä sekä yhteisten tavoitteiden rakentumista.

Paikallista järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa painottava toimintatuki vastaa hyvin nykyiseen toimintaympäristöön, jossa monet järjestöt kohtaavat rahoitukseen liittyviä haasteita. Erityisesti pienille paikallisille toimijoille toimintatuki voi olla merkittävä keino turvata toiminnan jatkuvuus.

Periaatteiden toimeenpanossa on kuitenkin tärkeää huolehtia siitä, että sekä vakiintuneet että uudet toimijat voivat tasapuolisesti osallistua hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Hyvinvointialueen ja järjestöjen välisen yhteistyön rakentamiseen toivotaan nykyistä läpinäkyvämpiä ja saavutettavampia toimintamalleja. Tämä auttaisi järjestöjä tunnistamaan hyvinvointialueen tarpeita, vahvistaisi yhteistyön vaikuttavuutta ja vähentäisi yhteistyön henkilöitymiseen liittyviä riskejä.

Lisäksi avustusperiaatteissa tulisi tunnistaa nykyistä vahvemmin järjestöjen toteuttaman perustyön merkitys. Vakaan perustoiminnan turvaaminen on monille järjestöille edellytys uusien toimintamallien kehittämiselle ja innovaatioiden syntymiselle.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Hakemusten ehdotettu pisteytys tukee arvioinnin läpinäkyvyyttä. Pisteytyksessä korostuu kuitenkin yhteistyö hyvinvointialueen kanssa, mikä voi suosia jo valmiiksi verkostoituneita ja vakiintuneita toimijoita. Uusien tai pienempien järjestöjen voi olla vaikeampi saavuttaa vastaavaa yhteistyön tasoa, sillä yhteistyön rakentaminen edellyttää usein tunnettuutta, kontakteja ja resursseja.

Pisteytyksen kehittämisessä olisi tärkeää varmistaa, että myös paikallinen vaikuttava toiminta, vapaaehtoistoiminta sekä asukkaiden hyvinvointia edistävä perustyö näkyvät riittävän vahvasti arvioinnissa. Tämä on erityisen tärkeää tilanteessa, jossa yleisavustuksen muutoksella pyritään vahvistamaan paikallista järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa tukevan toimintatuen merkitystä.

Nieminen Harri
Kalliolan Setlementti ry - Järjestötyön yksikkö

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Olemme valtakunnallinen järjestö, jonka alla toimii alueellisesti nivelpiirejä. Nivelpiirit eivät ole itsenäisiä yhdistyksiä vaan täysin vapaaehtoisten voimin toimivia "alaosastoja". Järjestömme hallinto on keskitetty valtakunnallisesti yhteen paikkaan (yhdistyksen toimisto n. 3 työntekijää), jossa koordinoidaan vapaaehtoistoimintaa vapaaehtoisia tukemalla. Tämä ei muuta sitä, että paikallinen toiminta on selkeästi paikallista toimintaa ja se toteutetaan täysin vapaaehtoisvoimin. Keskistetty valtakunnallinen hallinto mahdollistaa sen, että paikallisesti vapaaehtoiset voivat keskittyä täysin kohtaavaan toimintaan. Lisäksi vapaaehtoisten taakka halutaan pitää pienenä, jotta he voivat selkeästi keskittyä ed. Mainittuun kohtaavaan toimintaan (vertaistuki- ja liikuntaryhmät, yms). Sitoutuneita vapaaehtoisia on nykyään hankala löytää ja vapaaehtoistyötä tekevien keski-ikä alkaa olla korkea. Mikäli LUVN haluaa avustaa vain pieniä ja itsenäisiä alueellisia yhdistyksiä, niin vaarana on, että alueilta päättyy jokin valtakunnallisen järjestön mahdollistama paikallinen toiminta.

Haluamme korostaa, että valtakunnallinen järjestö ei välttämättä tarkoita vakaavaraista ja isoa järjestöä.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

On hyvä, että periaatteet rajaavat avustuksen kohdentumaan toimintaan, joka on aidosti yleishyödyllistä ja tukee terveyden sekä hyvinvoinnin edistämistä.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Kriteeri 2: vapaaehtoiset eivät välttämättä tiedä, miten yhteistyötä LUVN:n kanssa voi tehdä ja keneen olla yhteydessä. Vapaaehtoisille voi olla käytännöntyössä epäselvää, mitä yleistä toimintatukea hakevat järjestöt voivat tehdä yhteistyötä.

Kriteeri 5: kun toiminta on vapaaehtoistyönä järjestettävää asettaa se tietyt rajat sille, kuinka kattavaa ja laajaa arviointia on resurssien puitteissa mahdollista tehdä.

Salasuo Kirsi
Suomen Nivelyhdistys ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Harrasteet ja vapaa-aika

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

De föreslagna ändringarna förbättrar i huvudsak organisationernas möjligheter att främja välfärd och hälsa. Ett riktat verksamhetsstöd stärker små, lokala aktörer och ger stabilare grund för kontinuerlig verksamhet. Ett tvåårigt partnerskapsbidrag skapar bättre planeringsförutsättningar och minskar den administrativa belastningen.

En ökad andel utvecklingsbidrag ger utrymme för innovation och nya arbetssätt inom välfärds- och hälsofrämjande verksamhet. Den tydligare poängsättningen och mer enhetliga bedömningsmodellen stärker transparensen och gör processen mer förutsägbar för föreningarna.

Att verksamhetsstödet riktas till aktörer som verkar inom en kommun stärker den lokala förankringen och gör det lättare att nå målgrupperna där de finns. Sammantaget förbättrar ändringarna möjligheterna att bedriva långsiktig, lågtrösklig och hälsofrämjande verksamhet.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Principerna ger bättre förutsättningar för regional organisationsverksamhet genom ökad stabilitet, tydlighet och transparens. De möjliggör långsiktig planering, stärker samarbeten mellan kommuner och skapar utrymme för att utveckla regionala arbetssätt som främjar välfärd och hälsa.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Den tydligare poängsättningen bidrar till en mer rättvis och begriplig process, vilket i sin tur förbättrar organisationernas möjligheter att förstå vad som förväntas och hur de kan utveckla sina ansökningar.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Protokollsutdrag_utlåtande.pdf](#)

Ljungqvist Tatiana
Kyrkslättsnejdens ungdomsförbund r.f.

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Espoon Sydänyhdistys ry on viime aikoina jäänyt Luvn:n avustusjaossa käytännössä puille paljaille.

Lyhyesti: Avustusten saaminen Luvn:lta paikallistoimintaan parantaisi yhdistyksemme - ja muidenkin paikallisyhdistysten - toimintaedellytyksiä eli kykyä auttaa alueen asukkaita.

Avustuslajit ja pisteytys ok.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Periaatteet kuulostavat hyviltä, mutta viime kädessä on kyse siitä, miten niitä tulkitaan.

Olemme hämmästelleet viime vuosien tulkintaa. Miten yhdistyksemme kahden kunnan lähes koko aikuisväestöön kohdentuva toiminta ja viikoittainen yhteistyö Luvn:n kanssa ei saa avustusta (yli 200 tarjottua tilaisuutta/v.) kun vielä huomioidaan, että kyse on suurimmasta kansansairaudestamme, jossa omilla valinnoilla on suuri merkitys. Toimintamme kohderyhmä käsittää kymmeniä tuhansia ihmisiä, mutta sen arvioidaan tarvitsevan vähemmän tukea kuin mm. paikallisesti toimivat ja pääosin omien jäsenten viihtyvyyteen panostavat yhdistykset.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Pisteitys on varmasti kohdallaan, mutta paljon jää edelleen avustushakemuksen lukijan tulkintavaltaan. Pisteityksen kriteeristöä ja läpinäkyvyyttä voisi edelleen selkiyttää. Jos avustushakemuksen lukija ei sisäistä yhdistyksen toiminnan ydintä ja punaista lankaa, lisätietoja kukin yhdistys varmasti antaa mielellään.

Siro Annukka
Espoon Sydänyhdistys ry - toiminnanjohtaja

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Pienen toimijan kohdalla ainoa tuen muoto on yleinen toimintatuki. Yhdistyksemme on toiminut jo 48-vuotta allergisten-, astmaatiikkojen ja erilaisten herkkyyksien sekä iho-ongelmista kärsivien tukena. Vaikka toimintamme sai täydet pisteet edellisen avustushaun puitteissa, tuki oli nolla euroa. Jos määrärahat eivät kasva hallituksen linjauksesta huolimatta, olisi reilua tukea vuorovuosin niitä yhdistyksiä jotka jäävät avustusten ulkopuolelle vaikka kriteerit täyttyvät. Viimeisimmässä avustushaussa jäi lukuisia terveysalan järjestöjä avun ulkopuolelle ja monien järjestöjen kohdalla joudutaan toimintaa sopeuttamaan resursseja vastaaviksi tai purkamaan koko yhdistystoiminta.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Kun yhdistys saa tukea toimintaansa se lisää yhdistyksen toimintaedellytyksiä ja myös kuntalaisten hyvinvointia. Ministeriöstäkin kerrottiin, että vaikka tullaan leikkaamaan Stean- myöntämiä avustuksia punaisena lankana on tukea edelleen ns. "ruohonjuurityötä". Hyvinvointialueille myönnetty 25 miljoonaa euroa toivottavasti tullaan jakamaan oikeudenmukaisesti ja kasvua näihin määrärahoihin pitäisi tuon em. linjauksen myötä tulla myös niille järjestöille joille tämä hyvinvointialueen myöntämä tuki on "elintärkeä".

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

-

Huttunen Iiris
Allergia- ja Astmayhdistys Espoo ja Länsi-Uusimaa ry

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Nuoret

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Ehdotetut muutokset, kuten yleisavustuksen muutos toimintatuen muodoksi ja kohdentaminen paikallisesti toimiville pienille järjestöille, tukevat erityisesti alueellista ja lähellä kuntalaisia tapahtuvaa toimintaa. Tämä vahvistaa paikallisyhteisöjen hyvinvointia ja tukee vapaaehtoistoiminnan edellytyksiä. Kumppanuusavustusten kaksivuotinen harkinnanvaraisuus luo pitkäjänteisemmän suunnittelumahdollisuuden järjestöille. Kehittämisyavustusten osuuden kasvattaminen kannustaa järjestöjä uudistamaan ja tehostamaan toimintaansa, mikä voi parantaa palveluiden laatua ja saavutettavuutta.

Vaikutukset alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin

Pienet paikalliset järjestöt saavat paremmin mahdollisuuden suunnitella ja toteuttaa toimintaa omassa kunnassaan.

Pitkäaikaiset kumppanuusavustukset tukevat strategista kehittämistä ja henkilöstöresurssien suunnittelua.

Kehittämisyavustusten lisääminen kannustaa innovaatioihin ja toiminnan laadun parantamiseen.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Yleisavustus → toimintatuki pienille paikallisille järjestöille

Kumppanuusavustus → mahdollisuus kaksivuotiseen rahoitukseen

Kehittämisavustus → lisääntynyt osuus kokonaisavustuksista

Nämä avustuslajit tarjoavat tasapainon lyhytaikaisen toiminnan tukemisen, pitkäaikaisen strategisen yhteistyön ja kehittämishankkeiden välillä, mikä vahvistaa järjestöjen kokonaisvaltaisia toimintaedellytyksiä.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Pisteytyksen selkeyttäminen helpottaa hakemusten vertailua ja tekee arviointiprosessista läpinäkyvämmän. Selkeä pisteytys tukee tasapuolisuutta ja auttaa tunnistamaan hakemukset, jotka parhaiten edistävät hyvinvointia ja terveyttä alueella.

Arvio pisteytyksen vaikutuksista

Selkeä pisteytysmalli vähentää epävarmuutta ja mahdollisia virhetulkintoja hakemusten arvioinnissa.

Järjestöjen on helpompi kohdentaa hakemukset strategisesti ja perustella toimintansa vaikuttavuus.

Pisteytys kannustaa hakemusten laadun parantamiseen ja toiminnan suunnitelmallisuuteen.

Yhteenveto

Ehdotetut muutokset myöntämisen periaatteisiin, avustuslajeihin ja pisteytykseen tukevat järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa monialaisesti. Erityisesti paikallisesti toimivien järjestöjen tukeminen ja kehittämisavustusten lisääminen vahvistavat järjestöjen resilienssiä ja pitkäjänteisyyttä. Selkeä pisteytysmalli tekee avustusten myöntämisestä läpinäkyvämpää ja oikeudenmukaisempaa.

Anh Tran
YDHV lakitiimi

Asia: 242/02.05.02/2022

Lausuntopyyntö esityksestä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteista

Lausunnonantajan lausunto

Organisaationi edustaa seuraavaa toimialaa:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Arvioikaa, minkälaisia vaikutuksia ehdotetuilla muutoksilla on alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Ehdotetuilla muutoksilla voi olla positiivinen vaikutus alueen järjestöjen toimintaedellytyksiin, jos avustuksia myönnetään aidosti myös pienille paikallisille yhdistyksille eikä pääosin vain suurille järjestöille.

Viime vuosien kokemuksen perusteella pienillä yhdistyksillä on ollut vaikea saada avustuksia, vaikka ne tekevät tärkeää hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä omien kohderyhmiensä parissa. Tämä heikentää pienten järjestöjen mahdollisuuksia ylläpitää toimintaa ja tavoittaa alueen uusia asukasryhmiä.

RODA ry toimii erityisesti maahanmuuttajataustaisten henkilöiden, kurdiperheiden, nuorten, naisten sekä luku- ja kirjoitustaidottomien henkilöiden tukena. Espoon ja Länsi-Uudenmaan alueella näiden kohderyhmien määrä kasvaa jatkuvasti, ja heidän tavoittamisensa vaatii paikallista luottamusta, kieli- ja kulttuuriosaamista sekä matalan kynnyksen toimintaa.

Pienillä yhdistyksillä on usein parempi mahdollisuus tavoittaa vaikeasti saavutettavia ryhmiä kuin suurilla toimijoilla. Siksi avustusjärjestelmässä tulisi huomioida myös toiminnan paikallinen vaikuttavuus, yhteisöllisyys ja ennaltaehkäisevä työ.

Pidämme tärkeänä, että hyvinvointialue määrittelee selkeästi, halutaanko avustuksilla tukea myös pieniä paikallisia yhdistyksiä. Jos avustukset käytännössä kohdistuvat vain suurille järjestöille, olisi tärkeää tehdä linjauksista avoimia ja läpinäkyviä, jotta pienet yhdistykset tietävät realistisesti mahdollisuutensa hakea avustusta.

Arvioikaa, miten avustusten myöntämisen periaatteet tukevat alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa.

Avustusten myöntämisen periaatteet voivat tukea hyvin alueen järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa, jos ne huomioivat tasapuolisesti myös pienet paikalliset yhdistykset ja eri kohderyhmien tarpeet.

RODA ry:n kokemuksen mukaan pienet yhteisöpohjaiset yhdistykset tavoittavat usein sellaisia ryhmiä, jotka jäävät helposti palveluiden ja suuren järjestötoiminnan ulkopuolelle. Näihin kuuluvat esimerkiksi maahanmuuttajataustaiset henkilöt, kurdiperheet, luku- ja kirjoitustaidottomat henkilöt, nuoret ja kotona olevat naiset.

Hyvinvointia ja terveyttä edistävä työ ei tarkoita ainoastaan suuria hankkeita, vaan myös matalan kynnyksen toimintaa, neuvontaa, vertaistukea, yhteisöllisyyttä ja arjen tukea. Pienet yhdistykset tekevät tätä työtä usein vapaaehtoisvoimin ja hyvin pienillä resursseilla.

Pidämme tärkeänä, että avustusperiaatteissa tunnistetaan alueen muuttuvat tarpeet ja uudet kohderyhmät. Espoon ja Länsi-Uudenmaan alueella monikulttuurisuus lisääntyy jatkuvasti, mikä edellyttää myös kulttuuri- ja kielitietoista järjestötoimintaa.

Jotta järjestöillä olisi todelliset mahdollisuudet toteuttaa hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa, avustusten myöntämisen tulee olla läpinäkyvää, tasapuolista ja saavutettavaa myös pienille yhdistyksille.

Arvioikaa, miten hakemusten ehdotettu pisteytys tukee avustushakemusten arviointia.

Pidämme hyvänä, että avustushakemusten pisteytystä pyritään selkeyttämään, koska avoin ja ymmärrettävä arviointi lisää luottamusta avustusjärjestelmään.

Toivomme kuitenkin, että pisteytyksessä huomioidaan paremmin myös sellaisten järjestöjen toiminta, jotka työskentelevät uusien tai heikosti tavoitettujen kohderyhmien kanssa. Kaikilla yhdistyksillä ei ole suurta jäsenmäärää tai laajoja taloudellisia resursseja, mutta niiden toiminta voi olla erittäin tärkeää syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa.

RODA ry kaltaiset yhdistykset toimivat yhteisöjen parissa, joille ei vielä ole riittävästi saavutettavia palveluita tai matalan kynnyksen toimintaa. Monet kohderyhmän ihmiset tarvitsevat tukea

kotoutumiseen, arjen asioihin, sosiaalisiin suhteisiin ja yhteiskuntaan osallistumiseen. Tällainen työ vähentää yksinäisyyttä ja ehkäisee syrjäytymistä pitkällä aikavälillä.

Pisteytyksessä olisi tärkeää huomioida:

ennaltaehkäisevä työ

yhteisölähtöinen toiminta

vaikeasti tavoitettavien ryhmien tavoittaminen

kulttuuri- ja kielitietoinen toiminta

vapaaehtoistyön merkitys

toiminnan vaikutus paikalliseen hyvinvointiin

Lisäksi olisi tärkeää, että pisteytys ei perustu liikaa yhdistyksen kokoon, aikaisempaan rahoitukseen tai hallinnollisiin resursseihin. Muuten pienet ja uudet yhdistykset jäävät helposti ilman mahdollisuutta kehittää toimintaansa ja vastata alueen muuttuviin tarpeisiin.

Sulaiman Sulaiman
Roda ry